

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till naturgasmarknadslag och vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till naturgasmarknadslag och vissa lagar som har samband med den (RP 50/2017 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 11/2017 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Naturgasmarknadslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa förutsättningarna för att den nationella och regionala naturgasmarknaden och Europeiska unionens inre naturgasmarknad ska fungera effektivt, säkert och miljömässigt hållbart, så att en god leveranssäkerhet för naturgas till ett konkurrenskraftigt pris och med tillräckligt god kvalitet kan garanteras. De främsta metoderna för att uppnå en fung-

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

erande naturgasmarknad är att trygga en sund och fungerande ekonomisk konkurrens vid leveransen och lagringen av naturgas samt att upprätthålla skäliga och jämlika principer för tjänsterna inom naturgasnäten och behandlingsanläggningarna för kondenserad naturgas.

Naturgasföretagen har till uppgift att sörja för de tjänster som sammanhänger med kundernas naturgasanskaffning och att främja en effektiv och sparsam användning av naturgas både i sin egen och i kundernas verksamhet.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på import, export, överföring, distribution, leverans och lagring av naturgas och kondenserad naturgas (*naturgasmarknaden*).

Bestämmelserna om naturgas i denna lag tillämpas även på sådan gas från förnybara energikällor och annan gas som det är tekniskt möjligt och säkert att föra in i naturgasnätet samt att överföra och distribuera via det nätet.

Lagens bestämmelser om nätinnehavare tillämpas på näringsidkare som utövar tillståndspliktig naturgasnätverksamhet och i sin besittning har ett naturgasnät i Finland. Nämda bestämmelser tillämpas dock inte på näringsidkare som Energimyndigheten har beviljat naturgasnätstillstånd för en direktledning eller som Energimyndigheten genom ett beslut har befriat från tillståndsplikten.

Lagens bestämmelser om behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas och anläggningarnas innehavare tillämpas också på sådana behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas som är anslutna till ett distributionsnät eller ett slutet distributionsnät och anläggningarnas innehavare samt på sådana behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas som inte är anslutna till naturgasnätet och anläggningarnas innehavare.

Lagen tillämpas inte på leverans och distribution av naturgas och kondenserad naturgas som transportbränsle via tankstationer.

Bestämmelserna i avdelning II och IV samt i 13 kap. tillämpas inte på försvarsförvaltningen.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *naturgasnät* en för naturgasöverföring eller naturgasdistribution avsedd helhet som bildas av till varandra anslutna naturgasrör och naturgasrörssystem samt alla de behållare, anordningar och aggregat som hör till dessa och som innehåller naturgas,

2) *överföringsnät för naturgas* rörssystem för naturgas där naturgas överförs i huvudsak genom högtryck, dock inte den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas,

3) *distributionsnät för naturgas* ett lokalt eller regionalt rörssystem för naturgas via vilket naturgas transporteras under reducerat tryck, inklusive den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas,

4) *sammanlänkat system* system som har länkats samman,

5) *direktledning* en naturgasrörledning som kompletterar det sammanlänkade systemet,

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

6) *naturgasöverföring* överföring av naturgas för att levereras till kunder genom ett rörledningsnät som i huvudsak består av högtrycksrörledningar, med undantag för den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas, dock inte leverans,

7) *distribution av naturgas* överföring av naturgas genom lokala eller regionala rörledningsnät för att levereras till kunder, dock inte leverans,

8) *naturgasnätsverksamhet* affärsverksamhet där verksamhetsidkaren (*nätinnehavaren*) mot vederlag överför naturgas i överförings- eller distributionsnätet för naturgas samt producerar och tillhandahåller andra på överförings- eller distributionsnätet baserade tjänster som ålagts nätinnehavaren i denna lag till dem som behöver sådana tjänster,

9) *överföringsnätsinnehavare* näringsidkare som bedriver överföringsverksamhet och som ansvarar för drift, underhåll och utveckling av överföringsnätet inom sitt verksamhetsområde och dess sammanlänknings till andra nät och för säkerställande av att nätet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på gastransporter,

10) *distributionsnätsinnehavare* näringsidkare som bedriver distributionsverksamhet och som ansvarar för drift, underhåll och utveckling av distributionsnätet inom sitt verksamhetsområde och dess sammanlänknings till andra nät och för säkerställande av att nätet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på gasdistribution,

11) *konsument* en konsument enligt 1 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978),

12) *gas från förnybara energikällor* biogas som framställs ur biomassa genom termisk förgasning, gas som uppkommer på avstjälningsplatser och i avloppsreningsverk samt biogas som alstras genom rötning,

13) *leverans av naturgas* försäljning och återförsäljning av naturgas och kondenserad naturgas till kunder,

14) *naturgasleverantör* fysisk eller juridisk person som levererar naturgas,

15) *detaljförsäljning* leverans av naturgas direkt till slutförbrukarna via distributionsnätsinnehavarens distributionsnät,

16) *tredjeland* stat som inte är medlemsstat i Europeiska unionen,

17) *bestämmande inflytande* rättigheter samt avtal och andra medel som separat eller tillsammans med hänsyn till de faktiska och juridiska omständigheterna i saken ger möjlighet att utöva avgörande inflytande i ett företag, i synnerhet genom

a) äganderätt eller nyttjanderätt till ett företags samtliga tillgångar eller en del av dessa,

b) rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av ett företags organ och omröstningar eller beslut i dessa,

18) *naturgasföretag* en fysisk eller juridisk person, dock inte slutförbrukare, som bedriver produktion, överföring, distribution, leverans, köp eller lagring av naturgas eller kondenserad naturgas och som ansvarar för kommersiella och tekniska arbetsuppgifter eller underhåll i samband med dessa verksamheter,

19) *lagringsanläggning* en anläggning som används för lagring av naturgas och som ägs eller drivs av ett naturgasföretag samt den del av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas som används för lagring men med undantag för den del som används för produktion och anläggningar som uteslutande är förbehållna överföringsnätsinnehavaren när den utför sina uppgifter,

20) *innehavare av en lagringsanläggning* en fysisk eller juridisk person som lagrar naturgas och som ansvarar för driften av en lagringsanläggning,

21) *behandlingsanläggning för kondenserad naturgas* en terminal som används för kondensering av naturgas eller import, lossning och återförgasning av kondenserad naturgas samt de stöd-

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

tjänster och den tillfälliga lagring som krävs för återförgasningsprocessen och efterföljande leverans till överföringsnätet, dock inte de delar av en terminal för naturgas som används för lagring,

22) *innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas* en fysisk och juridisk person som kondenserar naturgas eller importerar, lossar eller återförgasar kondenserad naturgas och som ansvarar för driften av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas,

23) *stödtjänster* de tjänster eller lagringsanläggningar som behövs för tillträdet till och driften av överföringsnät, distributionsnät samt behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, inklusive lastbalans, blandning och injektion av inerta gaser, dock inte anläggningar som uteslutande är förbehållna överföringsnätsinnehavaren när den utför sina uppgifter,

24) *lagring av gas i rörledning* lagring av naturgas genom kompression i överförings- och distributionssystem, dock inte lagring i anläggningar som är förbehållna överföringsnätsinnehavaren när den utför sina uppgifter,

25) *ny infrastruktur* infrastruktur som färdigställts den 5 augusti 2003 eller därefter,

26) *kund* en grossist och slutförbrukare av naturgas samt ett naturgasföretag som köper naturgas,

27) *grossist* en fysisk eller juridisk person, med undantag för överförings- och distributionsnätsinnehavare, som köper naturgas i syfte att återförsälja den inom eller utanför det nät i vilket personen är etablerad,

28) *slutförbrukare* en kund som köper naturgas för eget bruk,

29) *nätanvändare* en fysisk och juridisk person som levererar naturgas till eller får naturgasleveranser från nätet,

30) *avtal om leverans av naturgas* ett avtal om leverans av naturgas, dock inte ett naturgasderivat,

31) *naturgasderivat* ett finansiellt instrument som anges i punkt 5, 6 eller 7 i avsnitt C i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, när instrumentet avser naturgas.

AVDELNING II

NATURGASNÄT

2 kap.

Tillståndsplikt för naturgasnätsverksamhet

4 §

Tillståndsplikt för naturgasnätsverksamhet

I naturgasnät i Finland får naturgasnätsverksamhet utövas endast med Energimyndighetens tillstånd (*naturgasnätstillstånd*). Naturgasnätstillstånd kan inte överföras på någon annan.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

Naturgasnätets verksamhet är dock inte tillståndspliktig om ett naturgasnät används endast för skötseln av en fastighets eller en motsvarande fastighetsgrupps interna naturgasleveranser.

5 §

Beviljande av naturgasnätstillstånd

Naturgasnätstillstånd ska beviljas om den sökande uppfyller de tekniska, ekonomiska och organisatoriska krav som ställs på den naturgasnätets verksamhet som ansökan gäller. Tillståndet beviljas tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

Tillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för beviljande av tillståndet. Tillståndet eller tillståndsvillkoren kan ändras med tillståndshavarens samtycke eller också annars, om ändringen är nödvändig på grund av en ändring i lagstiftningen, ett avgörande som en fullföljdsdomstol har meddelat eller väsentliga förändringar i verksamhetsförutsättningarna.

6 §

Allmänna krav på den som söker naturgasnätstillstånd för överföringsnät och distributionsnät

Den som söker naturgasnätstillstånd för överföringsnät och distributionsnät ska uppfylla följande allmänna krav:

- 1) sökanden är en sammanslutning eller i fråga om naturgasnätstillstånd för distributionsnät en sammanslutning eller ett kommunalt verk,
- 2) sökandens organisation motsvarar omfattningen och arten av naturgasnätets verksamheten,
- 3) sökanden har tillräckligt med personal som motsvarar omfattningen och arten av naturgasnätets verksamheten,
- 4) sökanden har utsett en driftsövervakare för sitt naturgasnät enligt det förfarande som avses i 39 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005),
- 5) sökanden har ekonomiska förutsättningar för en lönsam naturgasnätets verksamhet,
- 6) sökanden har beslutanderätt i fråga om de medel som behövs för drift, underhåll och utveckling av naturgasnät och rätt att besluta om att ingå anslutningsavtal för naturgas och naturgasnätets avtal med nätanvändare.

Om sökanden utöver naturgasnätets verksamhet bedriver annan verksamhet eller om sökanden bedriver både överföringsnätets verksamhet och distributionsnätets verksamhet, ska sökanden dessutom lägga fram en utredning över att dessa funktioner har skiljts åt på det sätt som föreskrivs i denna lag.

7 §

Tilläggskrav på överföringsnätssinnehavare

En sökande som ansöker om naturgasnätstillstånd för överföringsnätssinnehavare ska utöver kraven i 6 § uppfylla de krav i lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas (/) som gäller överföringsnätssinnehavarens oberoende. Oberoendet ska ha säkerställts i enlighet med förfarandet enligt den lagen och artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

(EG) nr 715/2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005, nedan *naturgasnätsförordningen*.

8 §

Naturgasnätstillstånd för systemansvariga överföringsnätssinnehavare

Energimyndigheten ska i naturgasnätstillståndet förordna en överföringsnätssinnehavare till systemansvarig överföringsnätssinnehavare för naturgassystemet (*systemansvarig överföringsnätssinnehavare*).

Den som förordnas till systemansvarig överföringsnätssinnehavare ska utöver kraven enligt 6 och 7 § innan tillstånd beviljas visa att denna har ordnat de uppgifter som hänför sig till naturgassystemets balanseringstjänster, naturgassystemets balansavräkning, upprätthållande av en handelsplats för naturgashandel och det centraliserade informationsutbytet så att de sköts av en separat verksamhetsenhet eller ett helägt dotterbolag.

I naturgasnätstillståndet för den systemansvariga överföringsnätssinnehavaren kan det ställas villkor som anknyter till innehavarens

- 1) uppgifter och hur de utförs,
- 2) skyldigheter och hur de fullgörs,
- 3) rättigheter och hur de utövas.

Den systemansvariga överföringsnätssinnehavaren får med Energimyndighetens tillstånd anförtro ett eller flera intressebolag som den systemansvariga överföringsnätssinnehavaren äger tillsammans med överföringsnätssinnehavare från andra EES-stater funktioner som avses i 2 mom. Uppgifter som hänför sig till det centraliserade informationsutbytet inom naturgashandeln får med Energimyndighetens tillstånd också anförtros en verksamhetsutövare som utför motsvarande uppgifter inom elhandeln i Finland. På tillståndsbeslutet tillämpas bestämmelserna i 5 § om beviljande av naturgasnätstillstånd och bestämmelserna i 3 mom. i denna paragraf om de villkor som i naturgasnätstillståndet ställs på systemansvariga överföringsnätssinnehavare.

9 §

Naturgasnätstillstånd för slutna distributionsnät

Naturgasnätstillstånd för slutna distributionsnät ska på ansökan beviljas en sökande som utövar naturgasnätssverksamhet i ett distributionsnät inom ett geografiskt avgränsat område för industriell verksamhet eller näringsverksamhet eller ett område där gemensamma tjänster tillhandahålls, om

- 1) driften eller produktionsprocessen hos nätanvändarna av särskilda tekniska skäl eller säkerhetsskäl bildar en enhetlig helhet, eller
- 2) nätet distribuerar naturgas i första hand till nätets ägare eller innehavare eller till företag som är anknutna till ägaren eller innehavaren.

Naturgasnätstillstånd för slutna distributionsnät får emellertid inte beviljas sökande vars naturgasnät levererar naturgas till konsumenter, om det inte är fråga om naturgasleverans till ett litet antal konsumenter som har sådana förbindelser med sökanden som baserar sig på ett anställningsförhållande eller motsvarande förbindelser.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

På slutna distributionsnät och innehavare av slutna distributionsnät tillämpas det som i denna lag föreskrivs om distributionsnät och distributionsnätsinnehavare, om inte något annat föreskrivs särskilt. På tillståndsbeslutet tillämpas det som i 5 § föreskrivs om beviljande av naturgasnätstillstånd.

10 §

Naturgasnätstillstånd för direktledningar

Naturgasnätstillstånd för en direktledning ger sökanden rätt att utöva naturgasnätsverksamhet i en direktledning som byggts av sökanden.

Naturgasnätstillstånd för direktledningar ska beviljas på ansökan om direktledningen byggs för att leverera naturgas till kunder som vägrats tillträde till nätet av en nätinnehavare som är verksam i området. Naturgasnätstillstånd för direktledningar kan dock inte beviljas för utövande av naturgasnätsverksamhet i ett överföringsrör som överskrider riksgränsen.

På tillståndsbeslutet tillämpas det som i 5 § föreskrivs om beviljande av naturgasnätstillstånd.

11 §

Befrielse från naturgasnätstillstånd för vissa sammanlänknings

Energimyndigheten kan i enskilda fall för viss tid tillåta naturgasnätsverksamhet i en sammanlänkning utan naturgasnätstillstånd, om nätinnehavaren har beviljats undantagslov för ny infrastruktur enligt 93 §. Befrielse kan beviljas för högst den tid som undantagslovet gäller. Befrielsen kan inte överföras på någon annan.

Energimyndigheten kan i sitt beslut om befrielse från tillståndsplikten ställa villkor som gäller tillgången till nätet via sammanlänkningsen i fråga. Villkoren för tillgången till nätet kan hänföra sig till

- 1) fördelningen av överföringskapaciteten,
- 2) fördelningen av intäkter från överbelastning,
- 3) de avgifter som tas ut av sammanlänkningsens användare.

3 kap.

Byggande av naturgasnät

12 §

Projekttillstånd för byggande av överföringsrör som överskrider riksgränsen

För byggande av ett överföringsrör som överskrider riksgränsen ska ett projekttillstånd sökas skriftligt hos arbets- och näringsministeriet. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter och utredningar som ska framgå av ansökan.

En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att byggandet av ett överföringsrör som överskrider landets gräns är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på natur-

Riksdagens svar RSw 83/2017 rd

gasmarknaden. Då tillstånd beviljas ska projektets betydelse för den inre naturgasmarknaden beaktas.

I projekttillståndet bestäms inte var överföringsröret ska dras. Till tillståndet kan sådana villkor fogas som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd. Projekttillståndet kan inte överföras på någon annan utan ministeriets uttryckliga samtycke.

Om ett energiprojekt av gemensamt intresse enligt artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 förutsätter ett projekttillstånd enligt 1 mom., ska på behandlingen av tillståndet utöver denna lag tillämpas nämnda förordning av Europaparlamentet och rådet samt lagen om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen (684/2014).

4 kap.

Nätinnehavarens allmänna skyldigheter och prissättningen av nättjänster

13 §

Allmänna principer för tillhandahållande av nättjänster

Nätinnehavare ska tillhandahålla parterna på naturgasmarknaden sina naturgasnätstjänster på ett jämlikt och icke-diskriminerande sätt. Tjänster får inte tillhandahållas på villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom naturgashandeln.

14 §

Skyldighet att utveckla nätet

Nätinnehavaren ska underhålla, driva och utveckla sitt naturgasnät och förbindelserna till andra nät i enlighet med kundernas rimliga behov och för sin del trygga naturgasleveranserna till kunderna. Överföringsnätsinnehavaren ska dessutom bygga upp en tillräcklig gränsöverskridande överföringskapacitet för att integrera näten i det europeiska överföringssystemet, om detta av ekonomiska skäl behövs för att tillgodose en rimlig och tekniskt genomförbar efterfrågan på naturgas och för att ta hänsyn till en tryggad naturgasförsörjning.

15 §

Anslutningsskyldighet

Nätinnehavaren ska på begäran och mot skälig ersättning inom sitt verksamhetsområde till sitt nät ansluta sådana drifts- och lagringsställen för naturgas, behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, produktionsanläggningar för gas från förnybara energikällor och direktledningar som uppfyller de tekniska kraven. Anslutningsvillkoren och de tekniska kraven ska vara transparenta, objektiva och icke-diskriminerande och beakta de krav som ställs på naturgasöverförings-

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

systemets och nätets driftskompatibilitet och driftsäkerhet och på ett effektivt naturgasöverföringssystem.

Nätinnehavaren ska publicera de tekniska kraven för anslutning och en skälig tid inom vilken nätinnehavaren behandlar de anbudsförfrågningar som gäller anslutning.

Nätinnehavaren ska på abonnentens begäran ge abonnenten en omfattande och tillräckligt detaljerad uppskattning av anslutningskostnaderna och en bedömning av när anslutningen kan levereras.

16 §

Överföringsskyldighet

Nätinnehavaren ska, inom gränserna för överföringskapaciteten för sitt naturgasnät, mot skälig ersättning sälja överförings- och distributionstjänster för naturgas till dem som använder nätet. En förutsättning för överföringsskyldigheten är att mätningen av inmatning och uttag av naturgas som överförs eller distribueras omfattas av ett system för fjärravläsning.

17 §

Nätinnehavarens uppgifter vid mätningen av naturgasleveranser

Nätinnehavaren ska ordna den mätning av naturgasleveranser i sitt naturgasnät som ligger till grund för balansavräkningen och faktureringen samt registreringen av mätuppgifterna och anmälandet av dem till parterna på naturgasmarknaden. De mätuppgifter som behövs vid faktureringen ska lämnas till naturgasleverantören per driftställe eller per mätning.

När nätinnehavaren ordnar mättjänster ska nätinnehavaren verka för att nätanvändarna använder naturgas effektivt och sparsamt och främja möjligheterna att styra naturgasförbrukningen.

Nätinnehavaren kan antingen tillhandahålla mättjänster själv eller skaffa dem av utomstående. Tjänsterna kan då skaffas också av andra parter inom naturgashandeln.

Närmare bestämmelser om mätning av naturgasleveranser i naturgasnät utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla

- 1) installering av mätapparatur på driftställen, lagringsanläggningar och anläggningar som matar in gas i naturgasnätet,
- 2) tekniska krav som ställs på mätapparatur och mätningssystem,
- 3) avläsning av mätapparatur,
- 4) utnyttjande av mätningssuppgifter,
- 5) tidsfördelning i fråga om mättjänster.

18 §

Tillhandahållande av mätapparatur för slutförbrukare

Slutförbrukaren ska till ett konkurrenskraftigt pris erbjudas mätapparatur som korrekt visar naturgasförbrukningen och ger information om faktisk förbrukningstidpunkt när

- 1) befintlig mätapparatur byts ut, utom om detta är tekniskt omöjligt eller inte är kostnadseffektivt med beaktande av den beräknade sparpotentialen på lång sikt,

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

- 2) en ny inkoppling görs i en ny byggnad,
- 3) det är fråga om reparation som förutsätter bygglov enligt 125 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller åtgärdstillstånd enligt 126 § i den lagen och reparationen kan ha stor inverkan på byggnadens energiprestanda.

19 §

Slutförbrukarens rätt att utnyttja uppgifter om sin egen naturgasförbrukning

Slutförbrukare har utan att betala någon separat ersättning rätt att till sitt förfogande få eller att ge en annan aktör rätt att få de mätuppgifter om sin egen naturgasförbrukning som nätinnehavaren har samlat in från mätapparaturen på naturgasdriftsstället. Uppgifterna lämnas separat för varje ställe där naturgasen används eller för varje mätning i en sådan form som motsvarar det förfarande som allmänt tillämpas inom branschen och av nätinnehavaren. Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om uppgifternas form och det förfarande som ska iakttas då uppgifterna lämnas ut.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på objekt där naturgasförbrukningen inte mäts.

20 §

Allmänna bestämmelser om försäljningsvillkoren för och prissättningen av nättjänster

Försäljningspriserna och försäljningsvillkoren för nättjänsterna samt grunderna för hur de fastställs ska vara objektiva och icke-diskriminerande för alla nätanvändare. Avvikelser från dem får göras endast av särskilda skäl.

Prissättningen av nättjänsterna ska vara skälig enligt en helhetsbedömning.

Prissättningen av nättjänsterna får inte innehålla villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom naturgashandeln. I prissättningen ska dock naturgasöverföringssystemets driftssäkerhet och en effektiv användning av det beaktas.

21 §

Prissättning utifrån anslutningspunkt

Nätinnehavare ska skapa förutsättningar för att en nätanvändare ska kunna avtala om alla nättjänster med den nätinnehavare till vars naturgasnät användaren är ansluten.

Nätinnehavaren ska för sin del ordna förutsättningar för att en nätanvändare genom att betala avgifterna får rätt att använda hela naturgasöverföringssystemet utifrån sin anslutningspunkt, med undantag av utlandsförbindelser.

22 §

Avgifter för inmatning och uttag av naturgas

Överföringsnätsinnehavaren ska ta ut en överföringsavgift för varje inmatnings- och uttagspunkt i sitt överföringsnät. För inmatnings- och uttagspunkter med en sammanlänkning till ett na-

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

turgasnät i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska dock inte tas ut någon överföringsavgift, om avståndet från att ta ut en inmatnings- och uttagsavgift grundar sig på internationella förpliktelser eller avtal som är bindande för Finland.

Distributionsnätsinnehavaren ska ta ut en distributionsavgift för varje uttagspunkt i distributionsnätet och för varje inmatningspunkt som matar in gas i distributionsnätet från en gasproduktionsanläggning eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas.

Närmare bestämmelser om grunderna för avgifter enligt 1 och 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Nätinnehavarens prestationer när det gäller byte av naturgasleverantör

Nätinnehavaren får inte ta ut en separat avgift för prestationer som hänför sig till ett byte av naturgasleverantör.

24 §

Höjning av avgifter för överföring och distribution av naturgas

Nätinnehavaren får höja sina avgifter för överföring och distribution av naturgas med högst 15 procent jämfört med de avgifter som nätinnehavaren tagit ut för överföring och distribution under de tolv månader som omedelbart föregår höjningen. Om nätinnehavaren under den period på tolv månader som börjar från och med höjningen höjer avgifterna för överföring och distribution av naturgas ytterligare, får summan av de avgiftshöjningar som tas ut under denna tid inte heller överstiga 15 procent av beloppet av de avgifter som tagits ut under de tolv månader som föregick den första höjningen.

Den maximala godtagbara höjningen beräknas utifrån den genomsnittliga totalavgift som nätinnehavaren tar ut av varje kundgrupp som representerar användarna av naturgasnätet under en granskningsperiod på tolv månader. Den maximala godtagbara höjningen beräknas då utifrån priset på överföring och distribution av naturgas inklusive skatt enligt den högsta skattesats som tillämpas på nätanvändarna i varje kundgrupp, exklusive höjningar som genomförs under den granskningsperiod som börjar vid tidpunkten för höjningen och som gäller skatter och skatteliknande avgifter som baserar sig på nätanvändarnas gasanvändning och mervärdesskatt. Kundgrupperna ska anges så att de på ett jämlikt och icke-diskriminerande sätt beskriver nätinnehavarens användning av naturgasnätet och särdragen hos nätanvändarna.

Den maximala godtagbara höjningen beräknas dock separat utifrån den genomsnittliga totalavgiften för varje användare av något annat naturgasnät än distributionsnät under en granskningsperiod på tolv månader, om beräkningsgrunden enligt 2 mom. inte kan användas. Den maximala godtagbara höjningen beräknas då utifrån priset på överföring och distribution av naturgas inklusive skatt, exklusive höjningar som genomförs under den granskningsperiod som börjar vid tidpunkten för höjningen och som gäller skatter och skatteliknande avgifter som baserar sig på nätanvändarnas gasanvändning och mervärdesskatt.

Till den maximala godtagbara höjningen räknas inte sådana höjningar av avgifter för överföring eller distribution av naturgas som beror på att en tidsbunden rabatt för högst sex månader som nätinnehavaren beviljat användarna av naturgasnätet upphör och som grundar sig på villkoren i

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

ett beslut av Energimyndigheten om fastställande enligt 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), och inte heller sådana höjningar av avgifter för överföring eller distribution av naturgas som beror på att en tidsbunden rabatt som nätinnehavaren beviljat användarna av naturgasnätet upphör och som grundar sig på Energimyndighetens föreläggande med stöd av 14 § i den lagen om att nätinnehavaren ska sänka sina avgifter för överföring eller distribution av naturgas på grund av överskott.

Vid beräkning av den maximala godtagbara höjning av avgifter för överföring eller distribution av naturgas som får göras av nya nätinnehavare som bildas genom företagsomstrukturering eller som tar över en verksamhet räknas som avgiftsbelopp för den granskningsperiod som föregick höjningen summan av de avgifter som de nätinnehavare som ingår i företagsomstruktureringen har tagit ut under granskningsperioden.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas inte på en sådan ändring av avgifter för överföring och distribution av naturgas som syftar till införande av avgifter för inmatning och uttag enligt 22 §.

Energimyndigheten kan på ansökan i enskilda fall ge nätinnehavare tillstånd att avvika från bestämmelsen i 1 mom., om det är nödvändigt för att förutsättningarna för beviljande av naturgasnätstillstånd eller nätinnehavarens lagstadgade skyldigheter ska kunna uppfyllas.

Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om de kundgrupper som avses i 2 mom. och hur de ska anges.

25 §

Nätinnehavarens tillhandahållande av information

Nätinnehavaren ska förse övriga nätinnehavare, innehavare av lagringsanläggningar och av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas samt distributionsnätinnehavare med den information som behövs för att säkerställa att överföring, distribution och lagring av naturgas kan ske på ett sätt som är förenligt med säker och effektiv drift av det sammanlänkade systemet.

26 §

Publicering av försäljningsvillkor och nyckeltal för nättjänster

Nätinnehavaren ska publicera uppgifter om de allmänna försäljningsvillkoren och försäljningspriserna för sina nättjänster samt grunderna för hur de bestäms.

Nätinnehavaren ska underrätta Energimyndigheten om gällande försäljningsvillkor och försäljningspriser för sina nättjänster samt om grunderna för hur de bestäms. Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska ges i anmälan och om anmälningsförfarandet.

Nätinnehavaren ska för bedömning av verksamheten publicera tillräckliga uppgifter om prisnivån på nättjänsterna, nätverksamhetens effektivitet, kvalitet och lönsamhet, utveckling av naturgasnätet och sådana nyckeltal för naturgasnätet som beskriver verksamheten på naturgasmarknaden. Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om vilka nyckeltal denna skyldighet ska gälla, vilka formler och anvisningar som ska följas vid beräkning av nyckeltalen och hur nyckeltalen ska publiceras.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

27 §

Nätinnehavarens beredskapsplanering

Nätinnehavaren ska genom ändamålsenlig planering förbereda sig för störningar i naturgasnätet under normala förhållanden, för genomförande av ransoneringsåtgärder som föranleds av störningar i tillgången på naturgas i naturgassystemet och för sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011). Nätinnehavaren ska göra upp en beredskapsplan och i behövlig omfattning delta i beredskapsplanering som ska trygga försörjningsberedskapen. Beredskapsplanen ska uppdateras minst en gång vart femte år och när det sker en betydande förändring i omständigheterna.

Närmare bestämmelser om innehållet i beredskapsplanen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla nödvändigt ordnande av naturgasnätets verksamhet och överföring eller distribution av naturgas i syfte att säkerställa ledningen av och säkerheten i samhället, befolkningens försörjning samt näringslivets funktionsförmåga.

Beredskapsplanen och ändringarna i den ska lämnas till Energimyndigheten. Energimyndigheten har rätt att inom sex månader från det att den mottagit beredskapsplanen kräva att nätinnehavaren gör ändringar i planen om den inte uppfyller de krav som föreskrivs.

28 §

Nätinnehavarens samarbetskyldighet vid störningar

Vid störningar ska nätinnehavaren i syfte att eliminera störningarna och begränsa effekten av dem samarbeta med andra naturgasnätinnehavare och med räddningsmyndigheterna, polisen, de kommunala myndigheterna och innehavare av andra samhällstekniska nät inom sitt verksamhetsområde. Nätinnehavaren ska vid störningar delta i arbetet med att skapa en lägesbild som hänförs till verksamhetsområdet och lämna den myndighet som svarar för att lägesbilden skapas de uppgifter den behöver för detta.

5 kap.

Bestämmelser om överföringsnät och överföringsnätinnehavare

29 §

Systemansvar

Den systemansvariga överföringsnätinnehavaren ska svara för att naturgassystemet är tekniskt funktionsdugligt och driftsäkert samt ha hand om de uppgifter som hänförs till balansansvaret för naturgassystemet, balansavräkningen i naturgassystemet och tillhandahållandet av en handelsplats för naturgashandel och det centraliserade informationsutbytet (*systemansvar*) och är skyldig att sköta dessa uppgifter på ett ändamålsenligt sätt som är jämlikt och icke-diskriminerande för de parter på naturgasmarknaden som är verksamma i naturgassystemet. Den systemansvariga överföringsnätinnehavaren ska upprätthålla och utveckla sina verksamheter och tjänster

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

inom systemansvaret samt upprätthålla, driva och utveckla sitt naturgasnät och övriga anläggningar som behövs för att sköta systemansvaret samt förbindelserna till andra nät så att de fungerar effektivt och så att förutsättningarna kan tryggas för att den nationella och regionala elmarknaden och Europeiska unionens inre marknad för naturgas ska fungera effektivt.

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren kan ställa sådana villkor för användningen av naturgassystemet som är nödvändiga för att systemansvaret ska kunna realiseras. Villkoren kan tillämpas i enskilda fall efter det att Energimyndigheten har fastställt dem i enlighet med 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden. De fastställda villkoren kan tillämpas även om de överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Närmare bestämmelser om hur systemansvaret ska realiseras får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

30 §

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavarens ansvarsområde

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavarens ansvarsområde består av det naturgassystem som överföringsnätsinnehavaren har förordnats till ansvarig för.

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren svarar inom sitt ansvarsområde för de uppgifter som omfattas av systemansvaret och för andra uppgifter som hör till överföringsnätsinnehavaren enligt denna lag och enligt naturgasnätförordningen.

31 §

Balansansvar för naturgassystemet

Systemansvariga överföringsnätsinnehavare ska svara för att naturgasbalansen upprätthålls inom deras ansvarsområde (*balansansvar för naturgassystemet*). Balansansvaret för naturgassystemet omfattar alla de åtgärder och resurser som krävs för att realisera ansvaret och som ska tillses eller garanteras för respektive balansavräkningsperiod.

Anskaffningsvillkoren för den naturgas som behövs för realiserandet av balansansvaret samt köpevillkoren för balansgasen ska vara jämlika och icke-diskriminerande för parterna på naturgasmarknaden och i dem får inte ingå villkor som är ogrundade eller uppenbarligen begränsar konkurrensen inom naturgashandeln. I villkoren ska dock de krav som följer av naturgassystemets driftsäkerhet och effektivitet beaktas. Villkoren ska dessutom sporra nätanvändarna att balansera sin inmatning och sitt uttag av naturgas.

Prissättningen av balansgasen ska vara skälig.

32 §

Balansavräkning för naturgassystemet

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren ska svara för avräkningen av naturgasbalansen i naturgassystemet och av naturgasbalansen för de parter i naturgashandel som är verksamma i naturgassystemet för varje balansavräkningsperiod (*balansavräkning för naturgassystemet*). Balansavräkningsperioden är ett gasleveransdygn. Genom förordning av statsrådet får det före-

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

skrivas att en längre balansavräkningsperiod än ett gasleveransdygn ska tillämpas på inmatning av gas från förnybara energikällor i naturgasnätet.

Balansavräkningen ska grunda sig på naturgasmätning genom fjärravläsning samt på anmälningar om leveranserna. Närmare bestämmelser om tillvägagångssätten vid balansavräkningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Prissättningen av balansavräkningstjänsten ska vara skälig.

33 §

Utveckling av det informationsutbyte som krävs för naturgashandeln och balansavräkningen

Det är den systemansvariga överföringsnätsinnehavarens uppgift att utveckla det informationsutbyte som krävs för naturgashandeln och balansavräkningen. Utvecklingsverksamheten ska främja ett effektivt informationsutbyte som är jämlikt och icke-diskriminerande med avseende på naturgasmarknadsparterna och nätinnehavarna. Utvecklingen av informationsutbytet omfattar åtminstone

1) utvecklande av standarder för meddelandetraffiken och deltagande i internationellt utvecklingsarbete i anknytning till det,

2) utvecklande av procedurer som hänför sig till informationsutbyte och deltagande i internationellt utvecklingsarbete i anknytning till det,

3) uppgörande av förslag för ministeriet om ändring av standarderna för meddelandetraffiken och de procedurer som hänför sig till informationsutbyte,

4) administration av en testtjänst för meddelandetraffiken,

5) informering, utbildning och rådgivning som hänför sig till informationsutbyte.

De uppgifter som avses i 1 mom. finansieras med separata avgifter som den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren har rätt att ta ut av dem som använder överföringsnätstjänsten, balans tjänsten eller den tjänst som avses i 1 mom. Avgifterna får täcka skäliga kostnader som uppdraget orsakat den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren och en skälig vinst. Grunderna för bestämmande av avgifterna ska vara jämlika och icke-diskriminerande. Uppgifter om avgifterna och grunderna för hur de bestäms ska publiceras.

34 §

Publicering av villkor för tjänster som hänför sig till systemansvaret

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren ska i fråga om de tjänster som hör till systemansvaret publicera och till Energimyndigheten anmäla gällande försäljningsvillkor och grunderna för hur de bestäms, gällande leverans- och anskaffningsvillkor för balansgas och grunderna för hur de bestäms samt de villkor som avses i 29 § 2 mom.

Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska publiceras och anmälas samt om förfarandet för publicering och anmälan.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

35 §

Anskaffning av den energi som överföringsnätssinnehavaren använder i sin verksamhet

Överföringsnätssinnehavare ska anskaffa den energi de använder i sin verksamhet på ett transparent, icke-diskriminerande och marknadsorienterat sätt.

6 kap

Bestämmelser om distributionsnät och distributionsnätssinnehavare

36 §

Avståndsoberoende prissättning av naturgasdistribution

I distributionsnätet får priset på naturgasdistribution inte vara beroende av var nätanvändaren finns geografiskt inom nätinnehavarens verksamhetsområde. Om distributionsnätssinnehavare slår samman sin nätverksamhet ska sådana förändringar i prissättningen som föranleder avsevärda förändringar i enskilda nätanvändares avgifter dock genomföras inom en övergångsperiod som godkänts av Energimyndigheten innan ny prissättning införs.

37 §

Prissättning av måttjänster i distributionsnät

Nätanvändaren ska betala en ersättning för rimliga mätkostnader till distributionsnätssinnehavaren.

38 §

Försäljningsvillkor för distributionstjänster som riktas till konsumenter

Sådana försäljningsvillkor för distributionstjänster som riktas till konsumenter ska presenteras på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

39 §

Distributionsnätssinnehavarens fakturor

Distributionsnätssinnehavaren ska fakturera minst fyra gånger om året enligt den faktiskt överförda mängden naturgas. Om ett naturgasdriftsställe till vilket naturgas överförs enbart för matlagning har utrustats med mätapparat, ska den naturgas som överförs till slutförbrukaren dock faktureras minst en gång om året enligt den faktiskt överförda mängden. Om mätapparaturen inte

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

omfattas av systemet för fjärravläsning får faktureringen ske utifrån slutförbrukarens mätaravläsning.

Faktureringen får dock grunda sig på den uppskattade mängden överförd naturgas eller på en fast mängd, om faktureringen grundar sig på slutförbrukarens mätaravläsning och denna inte har meddelat mätvärdena för faktureringsperioden i fråga. Avvikelse från fakturering enligt den faktiska mängden överförd naturgas får också göras om sådan mätning och fakturering inte är möjlig eller inte kan ordnas till rimlig kostnad.

Distributionsnätinnehavaren ska i fakturan för nätanvändaren lämna en specifikation över hur priset på naturgasdistribution bildats. Uppgifterna om och uppskattningarna av priset på naturgasdistributionen ska lämnas till slutförbrukarna i rätt tid och i en lättbegriplig form. Med fakturan ska det lämnas uppgifter om slutförbrukarens faktiska förbrukning och prisuppgifter samt uppgifter som möjliggör en jämförelse med förbrukningen och kostnaderna under samma period det föregående året. I fakturor som sänds till konsumenter ska distributionsnätinnehavaren ge uppgifter om hur konsumenterna kan göra reklamationer samt uppgifter om de mekanismer för tvistlösning som konsumenterna har tillgång till. Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter fakturan ska innehålla och på vilket sätt uppgifterna ska presenteras i fakturan.

De fakturor samt prisuppgifter och uppgifter om förbrukningen som avses i denna paragraf ska lämnas till slutförbrukaren på ett adekvat sätt och avgiftsfritt. Fakturor på och uppgifter om förbrukningen ska sändas till slutförbrukaren på elektronisk väg, om denna önskar det.

40 §

Betalningssätt för distributionsnätinnehavarens fakturor

Distributionsnätinnehavaren ska erbjuda konsumenterna alternativa sätt att betala räkningar. De alternativ som erbjuds får inte vara förenade med ogrundade villkor eller villkor som diskriminerar någon kundgrupp. I villkoren för betalningssätten får hänsyn tas till skäligen skillnader i de kostnader som distributionsnätinnehavaren orsakas av att erbjuda olika betalningssätt. Om distributionsnätinnehavaren erbjuder konsumenterna ett förhandsbetalningssystem, ska förhandsbetalningen i tillräcklig grad grunda sig på konsumentens uppskattade årliga naturgasförbrukning.

41 §

Specialbestämmelser som gäller slutna distributionsnät

På slutna distributionsnät och deras innehavare tillämpas inte bestämmelserna i 24 § om höjning av avgifter för naturgasdistribution och vad som föreskrivs i 26 § 3 mom. om publicering av nyckeltal för nättjänster, i 27 § om nätinnehavarens beredskapsplanering, i 28 § om nätinnehavarens samarbetskyldighet vid störningar, i 36 § om avståndsoberoende prissättning av naturgasdistribution, i 37 § om prissättning av nättjänster i distributionsnät, i 38 § om försäljningsvillkor för distributionstjänster som riktas till konsumenter, i 39 § om distributionsnätinnehavarens fakturor eller i 40 § om betalningssätt för distributionsnätinnehavarens fakturor.

Bestämmelserna i 26 § 1 mom. om publicering av försäljningsvillkor för nättjänster och 2 mom. om hur de ska anmälas till Energimyndigheten tillämpas på innehavare av slutna distri-

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

butionsnät endast om Energimyndigheten har fastställt villkor och metoder för innehavare av slutna distributionsnät i enlighet med 11 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

AVDELNING III

NATURGASLEVERANS

7 kap.

Naturgasleverans

42 §

Leveransskyldighet för partiförsäljare av naturgas

Partiförsäljare som har betydande marknadsinflytande i överföringsnätet ska på jämlika och icke-diskriminerande villkor leverera naturgas som de anskaffat till Finland via en sammanlänkning med naturgasnätet i Ryssland till detaljförsäljare för leverans via distributionsnäten (*leveransskyldighet för partiförsäljare*). För detta ändamål ska partiförsäljaren ha offentliga försäljningsvillkor och försäljningspriser för naturgas samt grunder för hur de bestäms. Försäljningsvillkoren får inte innehålla oskäligen villkor eller villkor som begränsar konkurrensen inom naturgas-handeln.

Energimyndigheten kan bestämma att partiförsäljare ska leverera naturgas som avses i denna paragraf till detaljförsäljare för leverans till distributionsnäten på sådana villkor som anges i 1 mom.

43 §

Bevarande av naturgasleverantörens avtalsuppgifter

Naturgasleverantörer ska bevara viktiga uppgifter om alla sina affärstransaktioner gällande avtal om naturgasleverans samt de uppgifter enligt en förordning eller ett beslut av kommissionen om riktlinjer som avses i artikel 44.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, nedan *naturgasmarknadsdirektivet*, och som hänför sig till affärstransaktioner gällande naturgasderivat med grossister och överföringsnätsinnehavare samt innehavare av lagringsanläggningar och av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas under minst fem år efter utgången av den räkenskapsperiod under vilken affärstransaktionen genomfördes. Uppgifter som ska bevaras är åtminstone

- 1) affärstransaktionens löptid,
- 2) procedurer som hänför sig till leveranser och fullgörande,
- 3) leveransmängd,
- 4) tidpunkt för genomförandet,

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

- 5) pris,
- 6) information som identifierar avtalsparten,
- 7) information om alla avtal som inte fullgjorts.

8 kap.

Detaljförsäljning av naturgas

44 §

Leveransskyldighet för detaljförsäljare

En detaljförsäljare som har betydande marknadsinflytande på en distributionsnätsinnehavares verksamhetsområde ska på verksamhetsområdet leverera naturgas till skäligt pris till slutförbrukare som i huvudsak använder naturgasen till uppvärmning av bostäder på det ställe där gasen används samt till slutförbrukare vars användningsställe har en anslutningseffekt på högst 250 kilowatt (*leveransskyldighet för detaljförsäljare*).

Om det inte finns någon detaljförsäljare med betydande marknadsinflytande inom distributionsnätsinnehavarens verksamhetsområde, är den detaljförsäljare leveransskyldig som med mängden levererad naturgas som måttstock har den största marknadsandelen på det aktuella verksamhetsområdet när det gäller naturgas som anskaffas av slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten.

En leveransskyldig detaljförsäljare ska ha offentliga försäljningsvillkor och försäljningspriser för naturgas samt grunder för hur de bestäms för de slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten. De får inte innehålla oskäliga villkor eller villkor som begränsar konkurrensen inom naturgashandeln. Försäljningsvillkor som riktas till konsumenterna ska dessutom meddelas på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

Energimyndigheten kan bestämma att en detaljförsäljare som avses i denna paragraf ska leverera naturgas till de slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten på de villkor som anges i 2 mom.

45 §

Anmälan till Energimyndigheten om detaljförsäljares försäljningsvillkor

Detaljförsäljare som har betydande marknadsinflytande ska till Energimyndigheten ge in de detaljförsäljningsvillkor och detaljförsäljningspriser som avses i 44 § 3 mom. samt grunderna för hur de bestäms innan de införs.

Detaljförsäljaren ska underrätta Energimyndigheten eller den sammanslutning som myndigheten utsett om de detaljförsäljningsvillkor och detaljförsäljningspriser som gäller när detaljförsäljaren allmänt tillhandahåller naturgas till konsumenter och till andra slutförbrukare vars användningsställe har en anslutningseffekt på högst 250 kilowatt.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter om detaljförsäljningsvillkoren och detaljförsäljningspriserna samt grunderna för hur de bestäms som ska ges in till myndigheten, hur dessa uppgifter ska specificeras och hur uppgifterna ska lämnas.

46 §

Detaljförsäljarens fakturor

Naturgas som levererats till slutförbrukaren ska faktureras enligt den faktiska förbrukningen minst fyra gånger om året. Om ett naturgasdriftsställe till vilket naturgas levereras enbart för matlagning har utrustats med mätapparat, ska den naturgas som överförs till slutförbrukaren dock faktureras minst en gång om året enligt den faktiskt överförda mängden. Om mätapparaturen inte omfattas av systemet för fjärravläsning får faktureringen ske utifrån slutförbrukarens mätaravläsning.

Naturgasleveranser får emellertid faktureras enligt uppskattad förbrukning eller enligt en fast mängd, om faktureringen grundar sig på slutförbrukarens mätaravläsning och denna inte har meddelat mätvärdena för faktureringsperioden i fråga. Avvikelse från fakturering enligt konstaterad förbrukning får också göras, om mätning och fakturering enligt konstaterad naturgasförbrukning inte är möjlig eller inte kan ordnas till rimlig kostnad.

Detaljförsäljaren ska i sin faktura ge kunden en specifikation över hur naturgaspriset bildats samt information om avtalets giltighetstid. Uppgifterna om och uppskattningarna av priset på naturgas ska lämnas till slutförbrukarna i rätt tid och i en lättbegriplig form. Med fakturan ska det lämnas uppgifter om slutförbrukarens faktiska förbrukning och prisuppgifter samt uppgifter som möjliggör en jämförelse med förbrukningen och kostnaderna under samma period det föregående året. I fakturor som sänds till konsumenter ska detaljförsäljaren ge uppgifter om hur konsumenterna kan göra reklamationer samt uppgifter om de mekanismer för tvistlösning som konsumenterna har tillgång till. Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter fakturan ska innehålla och på vilket sätt uppgifterna ska presenteras i fakturan.

Detaljförsäljaren ska sända konsumenten en slutfaktura inom sex veckor från det att naturgasleveransen till konsumenten har avslutats.

De fakturor samt prisuppgifter och uppgifter om förbrukningen som avses i denna paragraf ska lämnas till slutförbrukaren på ett adekvat sätt och avgiftsfritt. Slutförbrukaren ska på begäran få fakturor på och uppgifter om förbrukningen på elektronisk väg.

47 §

Betalningssätt för detaljförsäljarens fakturor

Detaljförsäljaren ska erbjuda konsumenterna alternativa sätt att betala fakturor. De alternativ som erbjuds får inte vara förenade med ogrundade villkor eller villkor som diskriminerar någon kundgrupp. I villkoren för betalningssätten får hänsyn tas till skäliga skillnader i de kostnader som detaljförsäljaren orsakas av att erbjuda olika betalningssätt. Om detaljförsäljaren erbjuder konsumenterna ett förhandsbetalningssystem ska förhandsbetalningen i tillräcklig grad grunda sig på konsumentens uppskattade årliga naturgasförbrukning.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

9 kap.

Leverans av naturgas via ett internt nät i en fastighet

48 §

Slutförbrukarens möjlighet till naturgasleverans via distributionsnät

Fastighetsinnehavaren ska se till att slutförbrukarna har möjlighet att ingå naturgasnätssavtal och naturgasförsäljningsavtal enligt vilka leveransen sker via distributionsnätssinnehavarens distributionsnät. I detta syfte ska fastighetsinnehavaren ge slutförbrukaren rätt att använda fastighetsens eller motsvarande fastighetsgrupps interna naturgasnät. Om naturgas levereras till slutförbrukarna via ett internt naturgasnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, ska slutförbrukaren ersätta fastighetsinnehavaren för de rimliga kostnader som ändringsarbeten med anknäytning till naturgasmätningen och det interna naturgasnätet har orsakat när slutförbrukaren övergår till att köpa sin naturgas via distributionsnätet.

AVDELNING IV

BEHANDLINGSANLÄGGNINGAR FÖR KONDENSERAD NATURGAS OCH LAGRINGSANLÄGGNINGAR FÖR NATURGAS

10 kap.

Behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas

49 §

Utseende av innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas

Naturgasföretag som äger en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska senast sex månader innan verksamheten inleds lämna in en anmälan till Energimyndigheten om vem som är innehavare av respektive anläggning. Energimyndigheten ska utse den verksamhetsutövare som uppgetts till innehavare av behandlingsanläggningen om verksamhetsutövaren utövar den verksamhet som uppgetts. Beslutet att utse innehavaren är i kraft viss tid, dock högst tio år.

50 §

Allmänna skyldigheter för innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas

Innehavaren av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska i enlighet med de ekonomiska förutsättningarna och med nödvändig hänsyn till miljön driva, underhålla och utveckla säkra, tillförlitliga och effektiva behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas för att säkra

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

en öppen marknad. Dessutom ska innehavaren av behandlingsanläggningen säkerställa att det finns tillräckliga resurser för fullgörandet av de skyldigheter som gäller tjänsten samt att skyldigheterna fullgörs på ett icke-diskriminerande sätt.

Innehavaren av behandlingsanläggningen ska förse nätinnehavarna och andra innehavare av lagringsanläggningar eller av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas med den information som behövs för att säkerställa att överföring och lagring av naturgas kan genomföras på ett sätt som är förenligt med säker och effektiv drift av det sammanlänkade systemet.

51 §

Nyttjanderätt till behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas

Innehavaren av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska mot en skälig ersättning inom ramen för anläggningens kapacitet sälja nyttjanderätter till anläggningen till dem som behöver sådana.

De avgifter som tas ut för nyttjanderätter och de förfaranden som gäller rätterna ska möjliggöra nödvändiga investeringar genom vilka funktionsdugligheten hos behandlingsanläggningen säkerställs.

52 §

Skyldighet för innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas att publicera försäljningsvillkor

Innehavaren av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska publicera de allmänna försäljningsvillkoren och försäljningspriserna för sina tjänster samt grunderna för hur de bestäms.

11 kap.

Lagringsanläggningar för naturgas och lagring av gas i rörledning

53 §

Utseende av innehavare av lagringsanläggningar

Naturgasföretag som äger en lagringsanläggning ska senast sex månader innan verksamheten inleds lämna in en anmälan till Energimyndigheten om vem som är innehavare av respektive anläggning. Energimyndigheten ska utse den verksamhetsutövare som uppgetts till innehavare av lagringsanläggningen, om verksamhetsutövaren utövar den verksamhet som uppgetts. Beslutet att utse innehavaren är i kraft viss tid, dock högst tio år.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

54 §

Allmänna skyldigheter för innehavare av lagringsanläggningar

Innehavaren av en lagringsanläggning ska i enlighet med de ekonomiska förutsättningarna och med nödvändig hänsyn till miljön driva, underhålla och utveckla säkra, tillförlitliga och effektiva lagringsanläggningar för att säkra en öppen marknad. Dessutom ska innehavaren av lagringsanläggningen säkerställa att det finns tillräckliga resurser för fullgörandet av de skyldigheter som gäller tjänsten samt att skyldigheterna fullgörs på ett icke-diskriminerande sätt.

Innehavaren av lagringsanläggningen ska förse nätinnehavarna och andra innehavare av lagringsanläggningar eller av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas med den information som behövs för att säkerställa att överföring och lagring av naturgas kan genomföras på ett sätt som är förenligt med säker och effektiv drift av det sammanlänkade systemet.

55 §

Nyttjanderätt till lagringsanläggningar och till lagring av gas i rörledning

Innehavaren av en lagringsanläggning ska förhandla om nyttjanderätt till lagringsanläggningen samt till stödtjänster i anslutning till lagring och nätinnehavaren om nyttjanderätt till lagring av gas i rörledning samt stödtjänster i anslutning till lagringen med naturgasföretag och kunder, i eller utanför det område som omfattas av det sammanlänkade systemet, om nyttjanderätten är tekniskt och ekonomiskt nödvändig för att tillhandahålla en effektiv tillgång till nätet samt för organiseringen av nyttjanderätten till andra stödtjänster. Innehavaren av en lagringsanläggning samt nätinnehavaren ska publicera uppgifter om vilka lagringsanläggningar eller delar av sådana anläggningar det finns nyttjanderätt till och vilka möjligheter det finns att lagra gas i rörledning samt informera Energimyndigheten om detta.

Parterna ska i god tro förhandla om nyttjanderätt till lagringsanläggningarna, lagring av gas i rörledning och andra stödtjänster. Villkoren och förutsättningarna enligt avtalen samt tariffer och metoder ska vara skäligen och tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt.

Innehavaren av en lagringsanläggning och nätinnehavaren ska årligen publicera uppgifter om sina viktigaste kommersiella leveransvillkor för utnyttjandet av lagringsanläggningar och lagring av gas i rörledning samt stödtjänster i anslutning till dem. Innan leveransvillkoren offentliggörs ska nätets användare och kunder höras. Leveransvillkoren ska meddelas Energimyndigheten. Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om vilka leveransvillkor som ska publiceras.

56 §

Oberoende för innehavaren av en lagringsanläggning

Om innehavaren av en lagringsanläggning ingår i ett sådant naturgasföretag eller grupp av företag som bedriver överföring, distribution, kondensering eller lagring av naturgas samt produktion eller leverans av naturgas och i vilket samma person eller personer har rätt att direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande ska innehavaren i fråga om juridisk form, organisation och beslutsfattande vara oberoende av sådan verksamhet som inte har samband med överföringsnät, distribution och lagringsanläggningar.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

De personer som ansvarar för administrationen hos innehavaren av en lagringsanläggning får inte delta i administrationen av ett sådant integrerat naturgasföretag som direkt eller indirekt svarar för den dagliga driften när det gäller produktion eller leverans av naturgas. Deras yrkesmässiga intressen ska beaktas på ett sätt som säkerställer att dessa personer kan agera självständigt.

Innehavaren av lagringsanläggningen ska ha beslutanderätt som är oberoende av det integrerade naturgasföretag som avses i 1 mom. i fråga om de resurser som behövs för att driva, underhålla eller utveckla lagringsanläggningarna. Trots det som föreskrivs ovan har moderbolaget dock rätt att kontrollera den avkastning på kapitalet som ett dotterbolag ger, genom att godkänna den årliga finansieringsplan eller ett motsvarande instrument som upprättas av innehavaren av lagringsanläggningen, genom att ange övergripande gränser för dotterbolagets skuldsättningsnivå och på andra motsvarande sätt. Moderbolaget har dock inte rätt att ge innehavaren av lagringsanläggningen instruktioner för den dagliga driften eller fatta enskilda beslut beträffande uppförande eller uppgradering av lagringsanläggningar, så länge dessa beslut inte överskrider villkoren i finansieringsplanen eller i ett motsvarande instrument.

Innehavaren av lagringsanläggningen ska utarbeta ett program för iakttagandet av 1—3 mom., där det anges vilka åtgärder som ska vidtas för att garantera icke-diskriminerande beteende och se till att programmet följs. I programmet ska det också anges vilka specifika skyldigheter de anställda har för att uppfylla dessa mål. Den som ansvarar för kontrollen av att programmet följs ska årligen utarbeta och lämna in en rapport till Energimyndigheten om de åtgärder som vidtagits. Innehavaren av lagringsanläggningen ska publicera rapporten.

AVDELNING V

SKYLDIGHETER FÖR AKTÖRER PÅ NATURGASMARKNADEN

12 kap.

Skyldigheter för aktörer på naturgasmarknaden i fråga om naturgassystemet

57 §

Balansansvar

Parterna på naturgasmarknaden är ansvariga för att deras anskaffningsavtal för naturgas täcker deras naturgasförbrukning och naturgasleveranser under respektive balansavräkningsperiod (*balansansvar*).

Närmare bestämmelser om balansansvarets innehåll och om de procedurer som hänför sig till genomförandet av balansansvaret utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

58 §

Anmälningsskyldighet

Parterna på naturgasmarknaden och nätinnehavarna ska göra de anmälningar som krävs för naturgashandeln, genomförandet av balansansvaret och utredningen av naturgashandeln och som de ansvarar för. Varje anmälan ska göras inom föreskriven tid och enligt föreskrivet anmälningsförfarande. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälningsskyldigheten och om anmälningsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

59 §

Sekretess och förbud mot utnyttjande

Den som vid skötseln av uppgifter enligt denna lag i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ hos en nätinnehavare, en innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas eller en innehavare av en lagringsanläggning eller i egenskap av anställd hos dessa eller på uppdrag av dem har fått kännedom om en affärs- eller yrkeshemlighet eller motsvarande omständighet som gäller de ovannämnda aktörernas eller deras kunders eller andra nätanvändares affärsverksamhet, är skyldig att hemlighålla informationen, om inte röjandet av informationen för någon annan grundar sig på en rättighet enligt denna lag eller såvida inte den till vars förmån sekretessen gäller ger sitt samtycke till att informationen röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till en bolagsstämma, andelsstämma eller till fullmäktige och inte heller till aktieägare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller också information som personer som avses i 1 mom. har fått kännedom om vid utförandet av uppdrag som avses i naturgasnätetsförordningen eller i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi.

Nätinnehavare, innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas och innehavare av lagringsanläggningar är skyldiga att lämna ut information som avses i 1 och 2 mom. till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådan information.

Personer som avses i 1 mom. får inte utnyttja sekretessbelagd information för att skaffa sig själv eller någon annan fördel eller för att skada någon annan.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

13 kap.

Särredovisning av verksamheter

60 §

Skyldighet att särredovisa naturgasaffärsverksamheter

Naturgasföretag ska särredovisa naturgasnätsverksamhet, verksamhet vid behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, försäljning av naturgas och lagring av naturgas samt övrig affärsverksamhet som inte hör till naturgasbranschen.

Nätinnehavare ska särredovisa överföringsnätsverksamhet och distributionsnätsverksamhet.

Om den affärsverksamhet som inte hör till naturgasbranschen är obetydlig behöver den inte särredovisas från naturgasförsäljningen. Verksamheten betraktas som obetydlig om omsättningen inte överstiger 10 procent av omsättningen av naturgasförsäljningen.

61 §

Innehållet i särredovisningsskyldigheten

För varje särredovisad naturgasaffärsverksamhet ska för varje räkenskapsperiod upprättas en separat resultaträkning och balansräkning samt för företagets övriga affärsverksamhet en kombinerad resultaträkning och balansräkning. Resultaträkningen och balansräkningen, vilka ska kunna härledas ur företagets bokföring, ska upprättas enligt bokföringslagen (1336/1997).

62 §

Särredovisning av kommunala inrättningar

Kommunala inrättningar som utövar naturgasaffärsverksamhet ska per räkenskapsperiod redovisa sin naturgasaffärsverksamhet separat från kommunen och från kommunens övriga inrättningar. För inrättningen ska en egen resultaträkning och balansräkning upprättas.

63 §

Upprättande av särredovisade bokslut

Affärshändelser och balansposter ska tas upp i resultaträkningen och balansräkningen över affärsverksamheterna i enlighet med orsaksprincipen. Gemensamma inkomster och utgifter samt balansposter ska registreras kalkylmässigt för de olika verksamheterna i samband med att bokslutet upprättas så att orsaksprincipen i mån av möjlighet följs.

I särredovisade bokslut ska avskrivningarna basera sig på anskaffningsutgifter. När ett särredovisat bokslut upprättas första gången ska anläggningstillgångarnas anskaffningsutgifter, minskade med de planenliga avskrivningarna, inbegripas i bokslutet.

Det särredovisningsförfarande som väljs ska följas kontinuerligt, om det inte finns grundad anledning att ändra det. Ändringarna ska klarläggas i samband med det särredovisade bokslutet.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

64 §

Granskning av särredovisade bokslut

Naturgasföretagets revisorer ska granska de särredovisade verksamheternas resultaträkning, balansräkning och noterna till dessa. De ska i revisionsberättelsen ge ett utlåtande om huruvida resultaträkningen och balansräkningen och noterna till dem för de särredovisade verksamheterna stämmer överens med denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

65 §

Publicering av särredovisade bokslut

I fråga om de särredovisade affärsverksamheterna är resultaträkningen och balansräkningen samt tilläggsupplysningarna offentliga och de ska presenteras som noter till naturgasföretagets bokslut.

66 §

Kompletterande bestämmelser om särredovisning

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) grunderna för registrering av inkomster och utgifter samt balansposter för de olika affärsverksamheterna,
- 2) grunderna för registrering av inkomster och utgifter samt balansposter som gäller en enskild naturgasaffärsverksamhet,
- 3) registreringen av gemensamma inkomster och utgifter samt balansposter för de olika affärsverksamheterna,
- 4) schemat för särredovisade resultaträkningar och balansräkningar samt för nätinnehavarens resultaträkning och balansräkning,
- 5) de tilläggsuppgifter som ska tas in i särredovisade bokslut samt i nätinnehavarens bokslut,
- 6) sändande av särredovisade bokslut samt bokslut för nätinnehavare, innehavare av behandlingsanläggning för kondenserad naturgas och innehavare av lagringsanläggning till Energimyndigheten.

I samband med särredovisade bokslut ska för en bedömning av grunderna för hur boksluten har upprättats tillräckliga och klargörande uppgifter och nyckeltal som beskriver nätinnehavarens verksamhet publiceras. Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter och nyckeltal skyldigheten att publicera gäller och vilket förfarande som ska iakttas vid publiceringen.

Energimyndigheten kan av grundad anledning i enskilda fall bevilja undantag från det sätt att särredovisa verksamheterna som förutsätts i denna lag, om det är oskäligt att särredovisa dem i enlighet med vad som krävs i lagen.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

AVDELNING VI

NATURGASAVTAL

14 kap.

Bestämmelser om naturgasavtal

67 §

Kapitlets tillämpningsområde och definitioner

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på anslutningsavtal för naturgas, naturgasnätsavtal och naturgasförsäljningsavtal. På naturgasnätsavtal och naturgasförsäljningsavtal tillämpas bestämmelserna emellertid endast om en slutförbrukare som är part i avtalet köper naturgas av en detaljförsäljare huvudsakligen för eget bruk. Bestämmelserna om detaljförsäljare i detta kapitel tillämpas också på naturgasleverantörer som levererar naturgas till slutförbrukarna via ett internt naturgasnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp. Bestämmelser om avtal mellan näringsidkare och konsumenter finns dessutom i konsumentskyddslagen.

I detta kapitel avses med

- 1) *anslutningsavtal för naturgas* ett avtal mellan distributionsnätsinnehavaren och abonnenten som gäller anslutning av ett ställe där naturgas används till nätet och fortsatt möjlighet att använda naturgasanslutningen,
- 2) *naturgasnätsavtal* ett avtal mellan distributionsnätsinnehavaren och slutförbrukaren om försäljning och köp av naturgasnätstjänster,
- 3) *naturgasförsäljningsavtal* ett avtal mellan detaljförsäljaren och slutförbrukaren om försäljning och köp av naturgas,
- 4) *abbonent* en ägare eller innehavare av ett ställe där naturgas används och som ingår anslutningsavtal för naturgas med distributionsnätsinnehavaren.

68 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i detta kapitel får inte genom avtal göras till nackdel för konsumenten. Om inte något annat bestäms nedan, tillämpas bestämmelserna i detta kapitel i övrigt endast om inget annat följer av avtalet, av praxis som avtalsparterna har omfattat eller av handels- eller någon annan sed som måste anses vara bindande för avtalsparterna.

69 §

Information som ska ingå i avtal som erbjuds konsumenter

Distributionsnätsinnehavaren ska innan anslutningsavtal för naturgas och naturgasnätsavtal ingås samt detaljförsäljaren innan naturgasförsäljningsavtal ingås informera konsumenten om de

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

centrala villkor som ska tillämpas på avtalet och om tillbudsstående prissättningsalternativ och andra alternativ som gäller innehållet i avtalet. Villkoren bör anges innan avtalet ingås eller bekräftas också när avtal ingås genom en mellanhand.

Konsumenten ska ges åtminstone följande information:

- 1) tjänsteleverantörens namn och kontaktuppgifter,
- 2) de prestationer eller tjänster som tillhandahålls, deras art och, om det är fråga om ett anslutningsavtal, tidpunkten för anslutningen,
- 3) eventuella underhållstjänster i anslutning till prestationer eller tjänster enligt avtalet,
- 4) metoderna för att konsumenten ska få information om de avgifter som ska tillämpas på avtalet eller underhållstjänster i anknytning till det,
- 5) avtalets giltighetstid och villkoren för förnyelse och avslutande av avtalet,
- 6) de ersättningar och andra gottgörelser som ska tillämpas om prestationens eller tjänstens kvalitet inte motsvarar det som avtalats,
- 7) det besvärsförfarande och förfarande för tvistlösning som står till förfogande och hur de inleds,
- 8) information om konsumenternas rättigheter, som anges på räkningarna eller på distributionsnätsinnehavarens eller detaljförsäljarens webbsidor.

De uppgifter som avses i 2 mom. ska i överenskommen form skrivas in i avtalet eller bekräftelsen. Tillsammans med avtalet eller bekräftelsen ska konsumenten ges information om den kontrollista för energianvändare som avses i artikel 3.12 i naturgasmarknadsdirektivet samt Energimyndighetens webbadress, där listan ska finnas tillgänglig. Distributionsnätsinnehavaren och detaljförsäljaren ska på begäran ge konsumenten en kopia av kontrollistan.

70 §

Ingående av anslutningsavtal för naturgas

Anslutningsavtal för naturgas ska ingås skriftligen. Distributionsnätsinnehavaren får inte åberopa ett villkor som inte finns i anslutningsavtalet eller om vilket det inte annars har överenskommit skriftligen.

Abonnenten ska förse distributionsnätsinnehavaren med nödvändig information om de byggnader som ska anslutas till distributionsnätet och deras gasanordningar. Distributionsnätsinnehavaren ska meddela abonnenten under vilka förutsättningar anslutningen kan göras.

Distributionsnätsinnehavaren och abonnenten ska i anslutningsavtalet komma överens om när anslutningen levereras.

71 §

Ingående av naturgasnätsavtal

Naturgasnätsavtal kan ingås muntligen eller skriftligen. Avtalet ska ingås skriftligen om en avtalspart kräver detta.

Ett naturgasnätsavtal kan ingås när det anslutningsavtal som gäller naturgasdriftsstället i fråga är i kraft.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

En förutsättning för att distribution av naturgas ska kunna inledas är utöver naturgasnätsavtal och anslutningsavtal dessutom ett gällande naturgasförsäljningsavtal med en detaljförsäljare som ansvarar för den öppna naturgasleveransen.

72 §

Ingående av naturgasförsäljningsavtal

Naturgasförsäljningsavtal kan ingås muntligen eller skriftligen. Avtalet ska ingås skriftligen om en avtalspart kräver detta.

Slutförbrukare som omfattas av detaljförsäljarens leveransskyldighet har rätt att ingå ett sådant avtal med detaljförsäljaren som utöver naturgasleverans omfattar den service som ingår i naturgasdistributionen.

En förutsättning för att leverans av naturgas ska kunna inledas är utöver ett anslutningsavtal dessutom ett gällande naturgasnätsavtal.

73 §

Bekräftelse

Om ett naturgasnätsavtal eller naturgasförsäljningsavtal inte har ingåtts skriftligen, ska distributionsnätsinnehavaren eller detaljförsäljaren till slutförbrukaren sända uppgifter om det avtal som har ingåtts samt om de priser och övriga villkor som ska tillämpas på det (*bekräftelse*). Bekräftelsen ska sändas utan dröjsmål och senast två veckor från den tidpunkt då avtalet ingicks.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på avtal som omfattas av tillämpningsområdet för 6 kap. i konsumentskyddslagen.

74 §

Avtalets varaktighet och upphörande

Anslutningsavtal, naturgasnätsavtal och naturgasförsäljningsavtal som är i kraft tills vidare upphör till följd av hävning eller uppsägning. Avtal som är i kraft en viss tid upphör när tiden har löpt ut. Abonnenter eller slutförbrukare som är konsumenter får dock säga upp också anslutnings- och naturgasnätsavtal som är i kraft en viss tid på samma sätt som avtal som är i kraft tills vidare.

Naturgasnätsavtal och naturgasförsäljningsavtal som är i kraft tills vidare upphör att gälla utan särskilda åtgärder när det anslutningsavtal som gäller naturgasdriftsstället i fråga upphör att gälla.

75 §

Uppsägning och hävning av anslutningsavtal för naturgas

Distributionsnätsinnehavaren har inte rätt att säga upp ett anslutningsavtal. Abonnenten kan säga upp anslutningsavtalet om det naturgasförsäljningsavtal och naturgasnätsavtal som gäller

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

naturgasdriftsstället i fråga inte är i kraft. Distributionsnätsinnehavaren ska kontrollera om naturgasförsäljningsavtalet och naturgasnätsavtalet är i kraft när anslutningsavtalet sägs upp.

Uppsägningstiden får inte vara längre än en månad. Om abonnemangsinnehavaren är en konsument får uppsägningstiden inte vara längre än två veckor.

Distributionsnätsinnehavaren kan trots uppsägningen hålla de rättigheter som gäller distributionsrörnät som byggts för andra fastigheter i kraft enligt vad som avtalats om dem.

Distributionsnätsinnehavaren har rätt att häva ett anslutningsavtal, om abonnenten väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet och avtalsbrottet inte har åtgärdats inom en skälig tid som distributionsnätsinnehavaren har meddelat skriftligen eller om en abonnent som inte är konsument har försatts i konkurs. Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras genom avtal.

76 §

Uppsägning av naturgasnätsavtal

Distributionsnätsinnehavare får inte säga upp naturgasnätsavtal som ingåtts med konsumenter. Andra naturgasnätsavtal får distributionsnätsinnehavare säga upp endast om det ur innehavarens synvinkel är oskäligt att hålla avtalet i kraft till följd av en ändring i lagstiftningen eller en väsentlig förändring i förhållandena.

Uppsägningstiden för ett naturgasnätsavtal är två veckor för slutförbrukaren och tre månader för distributionsnätsinnehavaren.

Efter det att distributionsnätsinnehavaren har meddelat om ändringar i avtalsvillkoren eller priserna har konsumenten rätt att säga upp naturgasnätsavtalet innan ändringarna träder i kraft. Konsumenten ska då skicka uppsägningsanmälan till distributionsnätsinnehavaren senast sju dagar innan ändringarna träder i kraft.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte genom avtal göras till nackdel för slutförbrukaren.

77 §

Uppsägning av naturgasförsäljningsavtal

En detaljförsäljare får inte säga upp ett naturgasförsäljningsavtal med en konsument som omfattas av detaljförsäljarens leveransskyldighet. Andra naturgasförsäljningsavtal som omfattas av detaljförsäljarens leveransskyldighet får detaljförsäljaren säga upp endast om det ur försäljarens synvinkel är oskäligt att hålla avtalet i kraft till följd av en ändring i lagstiftningen eller en väsentlig förändring i förhållandena.

Uppsägningstiden för ett naturgasförsäljningsavtal är två veckor för slutförbrukaren och tre månader för detaljförsäljaren. Uppsägningstiden för ett avtal som inte omfattas av detaljförsäljarens leveransskyldighet är två veckor för detaljförsäljaren.

En konsument som har ingått ett naturgasförsäljningsavtal för en viss tid som är längre än två år får efter två år säga upp avtalet på samma sätt som ett avtal som är i kraft tills vidare. En slutförbrukare får säga upp ett naturgasförsäljningsavtal som ingåtts för en viss tid på samma sätt som ett avtal som är i kraft tills vidare när förbrukaren flyttar bort från det naturgasdriftsställe som avtalet gäller.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras genom avtal till nackdel för en konsument eller för en slutförbrukare som omfattas av detaljförsäljarens leveransskyldighet.

78 §

Ändring av villkoren i ett anslutningsavtal för naturgas, naturgasnättsavtal eller naturgasförsäljningsavtal

Distributionsnättsinnehavaren får ändra de priser och övriga avtalsvillkor som anges i anslutningsavtalet och naturgasnättsavtalet samt detaljförsäljaren de som anges i naturgasförsäljningsavtalet endast

1) på en grund som har specificerats i avtalet, förutsatt att innehållet i avtalet inte ändras i väsentlig mån,

2) om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller på ett myndighetsbeslut som distributionsnättsinnehavaren eller detaljförsäljaren inte har kunnat beakta då avtalet ingicks, eller

3) om det finns särskilda skäl till ändringen till följd av en väsentlig förändring i förhållandena, översyn av föråldrade avtals- eller prissättningsarrangemang eller åtgärder som behövs för energisparandet.

Detaljförsäljaren får dock inte på den grund som anges i 1 mom. 1 eller 3 punkten ändra ett naturgasförsäljningsavtal som är i kraft viss tid.

Distributionsnättsinnehavaren och detaljförsäljaren har dessutom rätt att göra sådana små ändringar i avtalsvillkoren som inte påverkar det centrala innehållet i avtalet.

Om distributionsnättsinnehavarens verksamhetsområde förändras, har distributionsnättsinnehavaren rätt att ändra avgifterna på naturgasdistributionen för att kunna genomföra en sådan enhetlig prissättning som avses i 36 §.

Distributionsnättsinnehavaren och detaljförsäljaren ska sända sin avtalspart ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt priserna eller andra avtalsvillkor ändras och vad som ligger till grund för ändringen. I meddelandet ska det nämnas huruvida avtalsparten har rätt att säga upp avtalet. Om grunden är något annat än en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, får ändringen träda i kraft tidigast 30 dagar efter det att meddelandet sändes.

79 §

Avbrott i naturgasdistributionen av skäl som beror på detaljförsäljaren

Distributionsnättsinnehavaren får inte avbryta naturgasdistributionen av ett skäl som beror på detaljförsäljaren innan distributionsnättsinnehavaren har meddelat slutförbrukaren att naturgasdistributionen kommer att avbrytas och orsaken till detta. Distributionsnättsinnehavaren ska se till att naturgas levereras till en konsument under minst tre veckor efter det att meddelandet har sänts.

Distributionsnättsinnehavaren får inte avbryta naturgasleveransen till en slutförbrukare som omfattas av detaljförsäljarens leveransskyldighet innan Energimyndigheten med stöd av 44 § 4 mom. har utsett en ny detaljförsäljare.

Slutförbrukaren ska ersätta distributionsnättsinnehavaren för de skäligena kostnader som orsakats av naturgasleverans enligt denna paragraf. Om slutförbrukaren och distributionsnättsinnehavaren inte kommer överens om ersättningen ska Energimyndigheten bestämma ersättningens storlek.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras genom avtal till nackdel för slutförbrukaren.

80 §

Avbrott i distributionen eller leveransen av naturgas av skäl som beror på slutförbrukaren

Distributionen eller leveransen av naturgas kan avbrytas om slutförbrukaren trots anmärkning har försummat att betala avgifterna till distributionsnätinnehavaren eller detaljförsäljaren eller annars väsentligt har brutit mot villkoren i avtalet. Innan distributionen eller leveransen av naturgas avbryts ska en skriftlig anmärkning om betalningsförsummelsen eller något annat avtalsbrott sändas till slutförbrukaren och därefter tidigast två veckor efter att anmärkningen har sänts en separat varning om att distributionen eller leveransen kommer att avbrytas. I en varning som sänds till en konsument ska det nämnas hur konsumenten ska gå till väga för att kunna åberopa de rättigheter som nämns i denna paragraf och också ges anvisningar om hur konsumenten kan reda ut ärendet och finna alternativa betalningssätt. Distributionen och leveransen av naturgas får avbrytas tidigast fem veckor efter det att avgiften har förfallit till betalning eller något annat avtalsbrott första gången har meddelats slutförbrukaren och avtalsbrottet inte har avhjälpits i tid före den tidpunkt då distributionen eller leveransen enligt varningen kommer att avbrytas.

Om försummelsen av betalningen har berott på betalningssvårigheter som konsumenten har råkat i till följd av en svår sjukdom, arbetslöshet eller någon annan särskild omständighet, huvudsakligen utan att själv vara orsak till den, får distributionen eller leveransen av naturgas avbrytas tidigast 60 dagar efter den dag då avgiften förföll till betalning.

Leveransen eller distributionen av naturgas till en byggnad som används som stadigvarande bostad eller till en del av en sådan, där uppvärmningen är beroende av naturgas, får dock inte avbrytas trots obetalda avgifter under tiden från ingången av oktober till utgången av april innan 120 dagar har förflutit från förfallodagen för den obetalda avgiften. Avvikelse från bestämmelserna i detta moment får inte göras genom avtal till nackdel för slutförbrukaren.

81 §

Rätt att hålla inne betalning på grund av dröjsmål

Om en anslutning till följd av dröjsmål hos distributionsnätinnehavaren inte har kopplats vid den tidpunkt när anslutningsavgiften eller en del av den enligt avtalet ska betalas, har abonnenten rätt att hålla inne betalningen tills anslutningen har kopplats. Sedan anslutningen har kopplats har abonnenten rätt att hålla inne en sådan del av avgiften som behövs som säkerhet för ersättningsanspråk som grundar sig på dröjsmålet.

Om distributionen eller leveransen av naturgas på grund av distributionsnätinnehavarens eller detaljförsäljarens dröjsmål inte har inletts vid avtalad tidpunkt, är slutförbrukaren först från det att distributionen eller leveransen har inletts skyldig att betala de avgifter som baserar sig på avtalet. Sedan distributionen eller leveransen av naturgas har inletts har slutförbrukaren rätt att hålla inne en sådan del av avgiften som behövs som säkerhet för ersättningsanspråk som grundar sig på dröjsmålet.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

82 §

Standardsättning för dröjsmål vid koppling av en anslutning

Om kopplingen av en anslutning i distributionsnätet fördröjs har abonnenten rätt till en standardsättning. Den uppgår till 5 procent av anslutningsavgiften för den första och den andra påbörjade dröjsmålsveckan och därefter till 10 procent av anslutningsavgiften för varje påbörjad dröjsmålsvecka. Standardsättningens maximibelopp är 30 procent av anslutningsavgiften, dock högst 3 000 euro. Maximibeloppet får justeras genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet. När standardsättningen beräknas används som grund de avgifter som distributionsnätsinnehavaren allmänt tar ut för anslutning utan sådana höjningar som beror på specialförhållanden.

Abonnenten har dock oberoende av denna paragraf med stöd av 83 § rätt att få en ersättning som överskrider standardsättningen för den skada som abonnenten har lidit.

Om distributionsnätsinnehavarens prestation drabbas av ett sådant hinder som avses i 83 § 1 och 2 mom., är distributionsnätsinnehavaren inte skyldig att betala standardsättning.

83 §

Skadestånd på grund av dröjsmål

Abonnenter och slutförbrukare har rätt till ersättning för en skada som de lider till följd av dröjsmål, om inte den distributionsnätsinnehavare eller detaljförsäljare som är avtalspart visar att dröjsmålet beror på ett hinder utanför innehavarens eller försäljarens kontroll som denna skäligen inte kunde förväntas ha beaktat när avtalet ingicks och vars följder innehavaren eller försäljaren inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Om dröjsmålet beror på någon som distributionsnätsinnehavaren eller detaljförsäljaren har anlitat för att fullgöra avtalet, är distributionsnätsinnehavaren eller detaljförsäljaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som anlitats skulle vara fri från ansvar enligt 1 mom.

Distributionsnätsinnehavarens och detaljförsäljarens skyldighet att ersätta indirekt skada gäller endast om dröjsmålet eller skadan beror på vårdslöshet från innehavarens eller försäljarens sida. Som indirekt skada anses

- 1) sådan förlust av inkomst som abonnenten eller slutförbrukaren lider på grund av dröjsmål eller åtgärder som föranleds av detta,
- 2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,
- 3) sådan väsentlig förlust av bruksnyttan av ett ställe där naturgas används som inte medför direkt ekonomisk skada samt annan därmed jämförbar väsentlig olägenhet,
- 4) annan skada som är svår att förutse och som kan jämföras med skador enligt 1—3 punkten.

84 §

Fel

Ett fel i naturgasdistributionen och den övriga nättjänsten samt naturgasleveransen anses ha uppkommit, om kvaliteten på naturgasen eller leveranssättet inte stämmer överens med vad som kan anses avtalat eller om faktureringen av konsumenten är felaktig eller försenad. Något fel i na-

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

turgasleveransen anses dock inte ha uppkommit trots en felaktighet eller försening i detaljförsäljarens fakturering, om detaljförsäljaren kan påvisa att felaktigheten eller förseningen berott på sådana omständigheter utanför detaljförsäljarens kontroll vars följer försäljaren inte skäligen skulle ha kunnat undvika eller förhindra. Om det inte har avtalats om naturgas av högre kvalitet anses ett fel i naturgasdistributionen och den övriga nättjänsten samt naturgasleveransen ha uppkommit, om naturgasen till sin kvalitet inte motsvarar de europeiska standarder som allmänt ska följas i Finland eller om distributionen eller leveransen kontinuerligt eller upprepade gånger är avbruten och avbrottet inte kan anses ringa med beaktande av skälen till och förhållandena under avbrottet.

85 §

Prisavdrag på grund av fel

Slutförbrukare har till följd av ett fel rätt till ett prisavdrag som motsvarar felet. Om felet beror på ett avbrott i naturgasdistributionen, utgör prisavdraget en sådan andel av den årliga distributionsavgiften som motsvarar minst två veckor.

86 §

Skadestånd på grund av fel

Slutförbrukare har rätt till ersättning för den skada som de lider till följd av ett fel. Distributionsnättsinnehavare eller detaljförsäljare är då skyldiga att ersätta en indirekt skada enligt 83 § 3 mom. endast om felet eller skadan beror på vårdslöshet från deras sida.

87 §

Ansvariga aktörer

Slutförbrukare har alltid rätt att hos distributionsnättsinnehavaren framställa krav som grundar sig på ett fel med undantag av krav som beror på felaktig eller försenad faktura från detaljförsäljaren. Kravet ska framställas inom skälig tid från det att slutförbrukaren upptäckte eller borde ha upptäckt felet och hade de uppgifter om distributionsnättsinnehavaren som behövs för att framställa kravet.

Distributionsnättsinnehavaren svarar för ett fel gentemot en konsument, om inte distributionsnättsinnehavaren inom skälig tid från att ha fått kännedom om kravet meddelar konsumenten vilken detaljförsäljare som är ansvarig för felet och som åtar sig att svara för det skadestånd eller det prisavdrag som blir följden av felet.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

AVDELNING VII

TILLSYN OCH PÅFÖLJDER

15 kap.

Styrning och tillsyn

88 §

Tillsynsmyndigheter och deras uppgifter

Den allmänna styrningen och övervakningen av verkställigheten av lagen hör till arbets- och näringsministeriet.

Energimyndigheten har till uppgift att övervaka efterlevnaden av denna lag och tillståndsbeslut som meddelats med stöd av denna lag. Särskilda bestämmelser om tillsyn finns i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

Konsumentombudsmannen ska övervaka att de avtalsvillkor som avses i 14 kap. är lagenliga med tanke på konsumentskyddet.

16 kap.

Påföljder

89 §

Bestämmelser om skadeståndsskyldighet

Den som genom ett förfarande som står i strid med vad som i 15 § föreskrivs om anslutnings-skyldighet, i 16 § om överföringsskyldighet, i 44 § 1 eller 4 mom. om detaljförsäljarens leverans-skyldighet eller i 80 § om avbrott i distributionen eller leveransen av naturgas av skäl som beror på slutförbrukaren, orsakar någon annan skada är skyldig att ersätta skadan.

Skadeståndslagen (412/1974) tillämpas inte på skador som orsakats någon annan genom ett förfarande som står i strid med bestämmelsen om skyldighet att utveckla nätet enligt 14 §.

90 §

Olovligt utövande av naturgasnätverksamhet

Den som utövar naturgasnätverksamhet utan tillstånd enligt 2 kap. eller bygger ett naturgas-rör utan projekttillstånd enligt 12 § ska för *olovligt utövande av naturgasnätverksamhet* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i någon annan lag.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

91 §

Brott mot sekretess

Bestämmelser om straff för brott mot sekretess och förbud mot utnyttjande enligt 59 § finns i 38 kap. 1 och 2 § i strafflagen (39/1889).

AVDELNING VIII

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

17 kap.

Särskilda bestämmelser

92 §

Kommunens rätt att bedriva naturgasaffärsverksamhet

Kommuner får bedriva naturgasaffärsverksamhet inom och utanför kommunen.

93 §

Undantag från vissa skyldigheter för ny infrastruktur

Energimyndigheten kan på ansökan för viss tid befria nätinnehavare, innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas och innehavare av lagringsanläggningar från överföringsskyldigheten enligt 16 §, nyttjanderättsförfarandet enligt 51 eller 55 § samt från det förfarande för fastställande av villkor, metoder och tariffer som avses i 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden, om sökanden gör en investering som gäller

1) sammanlänkande rörsystem mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen,
2) byggande av en anläggning för behandling av kondenserad naturgas eller byggande av en lagringsanläggning, eller

3) betydande kapacitetsutbyggnader i fråga om rörsystem och anläggningar enligt 1 och 2 punkten samt sådana ändringar av dem som möjliggör utveckling av nya källor för naturgasförsörjning.

Befrielsen kan gälla den nya infrastrukturens kapacitet eller den befintliga infrastrukturens kapacitet, om denna har ökat väsentligt. Befrielsen kan också gälla en del av kapaciteten. Beslutet om befrielse ska offentliggöras.

En förutsättning för att befrielse ska kunna beviljas är att

1) investeringen ökar konkurrensen i fråga om naturgasleveranserna och förbättrar leveranssäkerheten,

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

2) investeringen på grund av risker som är förknippade med den inte skulle genomföras utan befrielse,

3) den som söker befrielse och som ska genomföra en investering inte är innehavare av sådana naturgasnät, behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas eller lagringsanläggningar som är kopplade till föremålet för investeringen,

4) den som använder investeringen står för kostnaderna för den, och

5) befrielsen inte hämmar konkurrensen på naturgasmarknaden, en effektiv verksamhet på den inre naturgasmarknaden eller en effektiv verksamhet inom de naturgasnät, behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas eller lagringsanläggningar till vilka föremålet för investeringen är kopplat.

Beslutet får innehålla villkor som gäller befrielsens varaktighet och villkor som gäller icke-diskriminerande rätt till den nya infrastrukturen. När beslut om sådana villkor fattas ska hänsyn särskilt tas till den ytterligare kapacitet som ska byggas eller förändringen av den befintliga kapaciteten samt till projektets tidsplan och till förhållandena i Finland.

Innan Energimyndigheten beviljar en befrielse ska den besluta om vilka regler och system som ska gälla för förvaltning och tilldelning av den nya infrastrukturens kapacitet. Enligt reglerna ska alla potentiella användare av infrastrukturen erbjudas att meddela sitt intresse för att teckna avtal om viss kapacitet innan tilldelningen av kapacitet i den nya infrastrukturen sker, även för eget bruk. Energimyndigheten ska kräva att reglerna för hantering av överbelastning också innebär en skyldighet att erbjuda outnyttjad kapacitet på marknaden, och att användare av infrastrukturen ges rätt att bedriva handel med sin avtalade kapacitet på andrahandsmarknaden. Energimyndigheten ska beakta resultaten av kapacitetstilldelningen när den bedömer om kriterierna för befrielse är uppfyllda. Beslut om regler och förfaranden ska offentliggöras.

När Energimyndigheten har tagit emot en ansökan om befrielse enligt denna paragraf eller meddelat sitt beslut i ett sådant ärende ska myndigheten iakttä förfarandet enligt artikel 36.4, 36.8 och 36.9 i naturgasmarknadsdirektivet.

94 §

Befrielse från tillhandahållande av tjänster till följd av ett take-or-pay-åtagande

Energimyndigheten kan i enskilda fall bevilja naturgasföretag ett tillfälligt tillstånd att vägra tillhandahålla en överföringstjänst, distributionstjänst eller nyttjanderätt till behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, om naturgasföretaget anser sig drabbas av allvarliga ekonomiska eller finansiella svårigheter till följd av ett take-or-pay-åtagande som sammanhänger med ett långfristigt anskaffningsavtal om naturgas. Undantagslov ska sökas innan tillhandahållande av en tjänst vägras.

Energimyndigheten ska pröva undantagslovet med särskild hänsyn till följande synpunkter och grunder:

1) det allmänna målet att uppnå en konkurrensutsatt naturgasmarknad, de effekter ett undantag skulle få på den korrekta tillämpningen av naturgasmarknadsdirektivet avseende en väl fungerande naturgasmarknad samt konkurrensläget på marknaden,

2) hur allvarliga ekonomiska och finansiella svårigheter naturgasföretagen och kunderna råkar ut för,

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

3) tidpunkten för undertecknande av och villkoren i ett take-or-pay-avtal och i vilken utsträckning förändringar på marknaden beaktas i avtalet samt i vilken mån sökanden rimligen kunde ha förutsett att allvarliga problem skulle kunna uppstå till följd av avtalet,

4) åtgärderna för att lösa problemet,

5) i hur hög grad sökandens naturgasnät eller behandlingsanläggning för kondenserad naturgas är anslutet till andra naturgasnät eller behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas och i vilken mån dessa är driftskompatibla samt behovet av att säkerställa leveranssäkerheten i fråga om naturgas och att fullgöra skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster.

Sökanden anses inte ha sådana allvarliga problem som avses i 1 mom. åtminstone om

1) försäljningen av naturgas inte sjunker under minimiköpgarantierna enligt take-or-pay-avtal,

2) avtalet kan anpassas, eller

3) sökanden kan finna alternativa försäljningskanaler.

Om sökanden beviljas befrielse enligt denna paragraf ska Energimyndigheten iaktta det förfarande som föreskrivs i artikel 48.2 i naturgasmarknadsdirektivet.

95 §

Lämnande av information till ministeriet

Arbets- och näringsministeriet har rätt att av

1) partiförsäljaren få de avtal som gäller import och export av naturgas samt information om dessa,

2) överföringsnätinnehavaren få de avtal som gäller överföringstjänster i överföringsrör som överskrider riksgränsen samt information om dessa.

Den information som avses i 1 mom. ska lämnas i den form som ministeriet anger.

96 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i sådana beslut av Energimyndigheten som gäller efterlevnaden av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller av beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av denna lag finns i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

Beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av 24, 36, 66, 79, 93 och 94 § och Energimyndighetens beslut om att avvisa ett ärende som avses i ovannämnda paragrafer får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om behandlingen av ärenden vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Ändring i andra beslut som Energimyndigheten har meddelat med stöd av denna lag än sådana som avses ovan i denna paragraf får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Beslut som arbets- och näringsministeriet har meddelat med stöd av 12 § samt beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstill-

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

stånd enligt 13 § i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut ska trots besvär iakttas, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Energimyndigheten har rätt att genom besvär söka ändring i ett sådant beslut av fullföljdsdomstolen genom vilket fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat myndighetens beslut.

97 §

Verkställbarhet av Energimyndighetens beslut

Beslut av Energimyndigheten enligt 96 § 2 mom. ska iakttas trots att det överklagats, om inte myndigheten bestämmer något annat genom sitt beslut. Fullföljdsdomstolen har dessutom rätt att meddela föreskrifter om verkställigheten av beslut enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

18 kap.

Ikraftträdande

98 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 7 § om tilläggskrav för överföringsnätinnehavare, 8 § om naturgasnätstillstånd för systemansvariga överföringsnätinnehavare, 16 § om överföringsskyldighet, 22 § om avgifter för inmatning och uttag av naturgas, 32 § om balansavräkning för naturgassystemet, 37 § om prissättning av måttjänster i distributionsnät och 48 § om slutförbrukarens möjlighet till naturgasleverans via distributionsnät träder dock i kraft först den 1 januari 2020.

Genom denna lag upphävs naturgasmarknadslagen (508/2000), nedan *den gamla lagen*. Den gamla lagens 2 kap. 3 och 3 a §, 3 kap. 2 b § och 6 kap. 3 § förblir dock i kraft till och med den 31 december 2019. De förordningar som utfärdats med stöd av den gamla lagen och de föreskrifter som Energimyndigheten meddelat med stöd av den förblir i kraft.

99 §

Övergångsbestämmelser om naturgasnätstillstånd

Överföringsnätinnehavare som bedriver naturgasnätverksamhet den 1 januari 2020 ska ge in sin ansökan om naturgasnätstillstånd till Energimyndigheten inom 30 dagar från det att ett beslut av Energimyndigheten om säkerställande av överföringsnätinnehavarens oberoende som avses i artikel 3.2 i naturgasnätsförordningen har vunnit laga kraft.

Andra nätinnehavare än de överföringsnätinnehavare som avses i 1 mom. ska, om de är verksamma när lagen träder i kraft och ansöker om naturgasnätstillstånd som avviker från ett tillstånd som beviljats med stöd av den gamla lagen eller med stöd av 6 kap. 1 § 2 mom. i den gamla lagen

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

har beviljats befrielse från naturgasnätstillstånd, skicka in sin tillståndsansökan enligt 2 kap. till Energimyndigheten senast den 31 januari 2018.

Naturgasnätstillstånd som beviljats distributionsnätsinnehavare med stöd av den gamla lagen förblir i kraft som ett naturgasnätstillstånd enligt denna lag, om inte distributionsnätsinnehavaren ansöker om ett naturgasnätstillstånd som avviker från det naturgasnätstillstånd som beviljats med stöd av den gamla lagen. Naturgasnätstillstånd som med stöd av den gamla lagen beviljats överföringsnätsinnehavare och sådana distributionsnätsinnehavare som ansökt om nytt tillstånd eller en befrielse från naturgasnätstillstånd som beviljats naturgasföretag med stöd av 6 kap. 1 § 2 mom. i den gamla lagen är giltiga som naturgasnätstillstånd enligt denna lag till dess att Energimyndigheten har meddelat ett lagakraftvunnet beslut med anledning av en ny tillståndsansökan. Innan en ansökan om naturgasnätstillstånd avgörs kan Energimyndigheten för viss tid ändra villkoren i den systemansvariga överföringsnätsinnehavarens gällande naturgasnätstillstånd på det sätt som förutsätts i denna lag.

100 §

Övergångsbestämmelser om överföring av naturgas

Överföringsnätsinnehavaren ska publicera sina avgifter enligt 22 § för inmatning och uttag av naturgas ur nätet senast den 30 april 2019.

101 §

Övergångsbestämmelse om utseende av innehavare av behandlingsanläggningar och lagringsanläggningar för kondenserad naturgas

Med stöd av 6 kap. 8 § i den gamla lagen meddelade beslut om utseende av innehavare av behandlingsanläggningar eller lagringsanläggningar för kondenserad naturgas som är verksamma när denna lag träder i kraft förblir i kraft.

102 §

Övergångsbestämmelser om naturgasavtal

Denna lag tillämpas också på anslutnings-, naturgasnäts- och naturgasförsäljningsavtal som ingåtts innan lagen trädde i kraft. På avtal om återbetalning av anslutningsavgiften eller överlåtande av säkerheter som ingåtts innan lagen trädde i kraft tillämpas dock de avtalsvillkor som tillämpades innan lagen trädde i kraft.

103 §

Övergångsbestämmelser om ändringssökande

Vid sökande av ändring i förvaltningsbeslut som fattats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

104 §

Tillämpning av naturgasnätsförordningen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den

Naturgasnätsförordningen och de förordningar och beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av den tillämpas på överföringsnät för naturgas i Finland från och med den 1 januari 2020.

Lag

om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på innehavare av överföringsnät för naturgas som äger eller innehar överföringsnät för naturgas i Finland.

Med naturgas jämställs i denna lag kondenserad naturgas samt gas från förnybara energikällor och annan gas som matats in i naturgasnätet.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *överföringsnät för naturgas* rörsystem för naturgas där naturgas överförs i huvudsak genom högtryck, dock inte den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas,

2) *överföringsnätetsinnehavare* näringsidkare som bedriver överföringsverksamhet och som ansvarar för drift, underhåll och, vid behov, utveckling av överföringsnätet inom sitt verksamhetsområde och dess eventuella sammanlänkningsnät till andra nät och för säkerställande av att nätet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på gastransporter,

3) *överföringsnätetsverksamhet* affärsverksamhet där verksamhetsidkaren mot vederlag överför naturgas i överföringsnätet för naturgas samt producerar och tillhandahåller andra på överförings-

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

nätet baserade tjänster som ålagts nätinnehavaren enligt naturgasmarknadslagen (/) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den till dem som behöver sådana tjänster,

4) *vertikalt integrerat företag* ett naturgasföretag eller en grupp av naturgasföretag där samma person eller personer har rätt att direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande och där företaget eller företagsgruppen bedriver verksamhet inom minst ett av områdena överföring, distribution, kondensering eller lagring av naturgas och minst ett av områdena produktion eller leverans av naturgas,

5) *bestämmande inflytande* rättigheter samt avtal eller andra medel som separat eller tillsammans med hänsyn till de faktiska och juridiska omständigheterna i saken ger möjlighet att utöva ett avgörande inflytande i ett företag, i synnerhet genom

- a) äganderätt eller nyttjanderätt till ett företags samtliga tillgångar eller en del av dessa,
 - b) rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av ett företags organ och omröstningar eller beslut i dessa,
- 6) *ministeriet* arbets- och näringsministeriet.

3 §

Åtskillnad av överföringsnätsverksamhet

Verksamhet som hänför sig till överföringsnät för naturgas ska åtskiljas från produktion och leverans av naturgas eller el i enlighet med kraven i denna lag. Överföringsnätsinnehavare ska äga de överföringsnät i vilka de bedriver överföringsnätsverksamhet.

4 §

Oberoende för överföringsnätsinnehavare

I fråga om sin organisation och sitt beslutsfattande ska överföringsnätsinnehavaren säkerställa

- 1) att samma person eller personer inte har rätt att
 - a) direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande i ett företag som producerar eller levererar naturgas eller el och direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande i förhållande till överföringsnätsinnehavare eller överföringsnät eller direkt eller indirekt utöva rättigheter enligt 3 mom. i förhållande till överföringsnätsinnehavare eller överföringsnät, eller
 - b) direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande i förhållande till överföringsnätsinnehavare eller överföringsnät och direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande i ett företag som producerar eller levererar naturgas eller el eller direkt eller indirekt utöva rättigheter enligt 3 mom. i förhållande till ett företag som producerar eller levererar naturgas eller el,
- 2) att samma person eller personer inte får utse ledamöter i överföringsnätsinnehavarens förvaltningsråd, styrelse eller sådana organ som enligt lag företräder överföringsnätsinnehavaren och inte har rätt att direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande i ett företag som producerar eller levererar naturgas eller direkt eller indirekt utöva rättigheter enligt 3 mom. i förhållande till ett företag som producerar eller levererar naturgas,
- 3) att samma person inte är ledamot i förvaltningsrådet, styrelsen eller ett organ som enligt lag företräder företaget både i överföringsnätsinnehavaren och i ett företag som producerar eller levererar naturgas.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

Om säkerställande av oberoende har begärts av en överföringsnätsinnehavare som har ingått i ett vertikalt integrerat företag ska det utöver kraven enligt 1 mom. också uppvisas dokumentation på att

1) kommersiellt känslig information som överföringsnätsinnehavare som har ingått i det vertikalt integrerade företaget eller anställda hos denna har innehaft inte har överförts till företag som producerar eller levererar naturgas,

2) anställda som i det vertikalt integrerade företaget utfört uppgifter som hör till överföringsnätsinnehavaren inte har överförts till företag som producerar eller levererar naturgas.

De rättigheter som avses ovan i 1 mom. 1 och 2 punkten är

1) rätten att rösta,

2) befogenheten att utse ledamöter i förvaltningsrådet eller styrelsen eller i ett organ som enligt lag företräder företaget,

3) ägande av en majoritetsandel.

Om den person som avses i 1 mom. är staten eller ett annat offentligt organ, ska två separata offentliga organ som utövar bestämmande inflytande dels i en överföringsnätsinnehavare eller över ett överföringsnät, dels i ett företag som producerar eller levererar naturgas eller el inte betraktas som samma person vid tillämpningen av 1 mom.

2 kap.

Säkerställande av oberoende

5 §

Säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende

Överföringsnätsinnehavares oberoende säkerställs med iakttagande av bestämmelserna i denna paragraf och i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005, nedan *naturgasnätetsförordningen*.

Överföringsnätsinnehavaren ska till Energimyndigheten anmäla alla planerade affärstransaktioner och andra åtgärder som inverkar på dess organisation eller beslutsfattande och som kan komma att kräva en omprövning av huruvida transaktionerna och åtgärderna uppfyller kraven enligt 3 och 4 §.

Energimyndigheten ska inleda förfarandet för säkerställande

1) när överföringsnätsinnehavaren gör en anmälan enligt 2 mom.,

2) på eget initiativ när myndigheten får vetskap om att en planerad ändring i överföringsnätets ägande eller överföringsnätsinnehavarens organisation eller beslutsfattande kan ha sådana verkningar som står i strid med 3 eller 4 § eller när myndigheten har anledning att misstänka att sådana verkningar kan ha förekommit,

3) efter en motiverad begäran från Europeiska kommissionen.

Energimyndigheten ska fatta ett interimistiskt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende inom fyra månader från det att överföringsnätsinnehavarens anmälan eller kommissionens begäran anländer. Ett interimistiskt beslut anses ha blivit fattat, om Energimyndigheten inte har meddelat beslut inom denna tid. Energimyndigheten ska utan

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

dröjsmål meddela kommissionen om det interimistiska beslutet så att säkerställandet av oberoende kan slutföras så som det föreskrivs i artikel 3 i naturgasnätsförordningen. Tillsammans med anmälan ska Energimyndigheten lämna kommissionen sådana uppgifter som är av betydelse för behandlingen av ärendet. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas separat.

6 §

Skyldighet att informera om ägare från tredjeländer

Överföringsnättsinnehavaren ska underrätta Energimyndigheten om situationer som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över överföringsnätet eller överföringsnättsinnehavaren.

Energimyndigheten ska utan dröjsmål meddela ministeriet och kommissionen, om

1) säkerställande av en överföringsnättsinnehavares oberoende begärs av överföringsnätets ägare eller en överföringsnättsinnehavare som en eller flera personer från tredjeländer har bestämmande inflytande över,

2) Energimyndigheten annars fått kännedom om situationer som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över ett överföringsnät eller en överföringsnättsinnehavare.

7 §

Säkerställande av överföringsnättsinnehavarens oberoende när det gäller ägande som härstammar från tredjeländer

Överföringsnättsinnehavarens oberoende ska i situationer som avses i 6 § säkerställas i enlighet med förfarandet i denna paragraf.

Energimyndigheten ska fatta ett interimistiskt beslut inom fyra månader från det att en överföringsnättsinnehavares anmälan enligt 6 § gavs in till myndigheten. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas separat. Energimyndigheten ska utan dröjsmål meddela ministeriet och kommissionen om det interimistiska beslutet samt av ministeriet begära ett yttrande enligt 8 § och av kommissionen ett yttrande om huruvida överföringsnättsinnehavaren uppfyller kraven enligt artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG. Tillsammans med anmälan ska Energimyndigheten lämna ministeriet och kommissionen sådana uppgifter som är av betydelse för behandlingen av ärendet.

Energimyndigheten ska fatta sitt slutliga beslut om säkerställande av överföringsnättsinnehavarens oberoende inom två månader från utgången av den frist som reserverats för kommissionens yttranden enligt 2 mom. och 8 §. När Energimyndigheten fattar sitt slutliga beslut ska det beakta kommissionens yttrande så noggrant som möjligt. Om kommissionen inte har lämnat något yttrande inom den föreskrivna fristen, betraktas den inte ha några invändningar mot Energimyndighetens interimistiska beslut.

Energimyndigheten ska fatta ett negativt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av överföringsnättsinnehavarens oberoende, om

1) det inte har påvisats att överföringsnättsinnehavaren uppfyller kraven enligt 3 och 4 §, eller

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

2) ministeriet i sitt yttrande har konstaterat att det inte har visats för ministeriet att beviljande av säkerställande inte äventyrar energileveranssäkerheten nationellt eller inom Europeiska unionen. Energimyndigheten ska foga ministeriets och kommissionens yttranden till sitt slutliga beslut.

8 §

Ministeriets yttrande om leveranssäkerhet

Ministeriet ska lämna Energimyndigheten ett yttrande om huruvida beviljande av säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende i en sådan situation som avses i 6 § äventyrar energileveranssäkerheten nationellt eller inom Europeiska unionen. Yttrandet ska lämnas till Energimyndigheten så att myndigheten har tillräckligt med tid för att behandla yttrandet. Vid prövningen av ärendet ska ministeriet beakta

1) de rättigheter och skyldigheter enligt internationell rätt som Europeiska unionen har gentemot det tredjeland som saken gäller, också enligt sådana avtal med ett eller flera tredjeländer som Europeiska unionen är part i och som rör energileveranssäkerhet,

2) de rättigheter och skyldigheter som Finland har gentemot det tredjeland som saken gäller enligt avtal som Finland ingått med det tredjelandet, förutsatt att avtalen överensstämmer med Europeiska unionens lagstiftning,

3) andra specifika omständigheter och förhållanden som gäller fallet och det berörda tredjelandet.

Ministeriet ska för sitt yttrande begära ett yttrande av kommissionen om huruvida beviljande av säkerställandet äventyrar energileveranssäkerheten inom Europeiska unionen. I sitt eget yttrande ska ministeriet beakta kommissionens yttrande så noggrant som möjligt. Ministeriet kan avvika från kommissionens yttrande, om beviljande av säkerställande äventyrar energileveranssäkerheten i Finland eller någon annan medlemsstat i Europeiska unionen.

I ministeriets yttrande får ändring inte sökas separat.

9 §

Anmälan om naturgasnätstillstånd som innehåller säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende

Energimyndigheten ska meddela kommissionen när den har beviljat ett naturgasnätstillstånd enligt 4 § i naturgasmarknadslagen till en överföringsnätsinnehavare vars oberoende har säkerställts i enlighet med denna lag och artikel 3 i naturgasnätsförordningen. Beslutet om att tillstånd beviljats ska då offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

10 §

Genomförande av en affärstransaktion

En överföringsnätsinnehavare eller parterna får inte påbörja affärstransaktioner eller vidta åtgärder enligt 5 § 2 mom. eller 6 § 1 mom. innan överföringsnätsinnehavarens oberoende har säkerställts för affärstransaktionen eller åtgärden i fråga, om inte något annat föreskrivs nedan eller bestäms vid behandlingen av ärendet.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

Det som föreskrivs i 1 mom. hindrar inte att en inlösenkyldighet eller inlösenrätt enligt 18 kap. 1 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) fullgörs eller utövas eller att tillstånd för en fusion enligt 16 kap. i den lagen beviljas. Fusionen får dock inte registreras innan överföringsnätsinnehavarens oberoende har säkerställts med avseende på fusionen.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på beslut som gäller utnämning av ledamöter i överföringsnätsinnehavarens förvaltningsråd eller styrelse eller i ett organ som enligt lag företräder företaget.

11 §

Åtgärder med anledning av vägran att säkerställa överföringsnätsinnehavarens oberoende

På förslag av Energimyndigheten kan marknadsdomstolen bestämma att en affärstransaktion eller åtgärd ska hävas, om myndigheten har låtit bli att säkerställa överföringsnätsinnehavarens oberoende i fråga om affärstransaktionen eller åtgärden i fråga. Innan Energimyndigheten lägger fram sitt förslag ska den rådgöra med parterna om frivilligt hävande av affärstransaktionen eller åtgärden. Om det avtalas att affärstransaktionen eller åtgärden hävs frivilligt, ställer Energimyndigheten de villkor som ska iakttas.

12 §

Nytt beslut om säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende

Oberoende av ett tidigare beslut kan Energimyndigheten fatta ett nytt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av en överföringsnätsinnehavares oberoende, om det tidigare beslutet baserar sig på en felaktig eller bristfällig utredning, om det i ärendet har tillkommit sådan ny information som i väsentlig mån kan inverka på beslutet eller om en affärstransaktion eller åtgärd har genomförts i strid med 10 §. Ett nytt beslut kan fattas endast av vägande skäl om mer än fem år har förflutit sedan det tidigare beslutet vann laga kraft eller affärstransaktionen eller åtgärden genomfördes.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

13 §

Tillsynsmyndigheter och deras uppgifter

Ministeriet ska sörja för den allmänna styrningen och övervakningen av verkställigheten av lagen.

Energimyndigheten ska övervaka att denna lag och de beslut som meddelats med stöd av den iakttas. Särskilda bestämmelser om tillsyn finns i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013).

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

14 §

Överföringsnätsinnehavarens rätt att anskaffa och leverera naturgas

Överföringsnätsinnehavaren får anskaffa och leverera naturgas, om syftet med verksamheten är att

- 1) anskaffa energi som behövs för byggande, drift och underhåll av naturgasnätet,
- 2) sköta uppgifter som omfattas av systemansvaret,
- 3) kontrollera överföringsbegränsningar,
- 4) använda anläggningar för kondensering av naturgas som betjänar byggande, drift och underhåll av överföringsnätet och att med hjälp av dem leverera naturgas till nätet,
- 5) utföra åtgärder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 994/2010 om åtgärder för att trygga naturgasförsörjningen och om upphävande av rådets direktiv 2004/67/EG eller i enlighet med beredskapslagen (1552/2011).

15 §

Säkerställande av oberoende i förhållande till förfarandet med naturgasnätstillstånd

Överföringsnätsinnehavare med ett gällande naturgasnätstillstånd ska ansöka om ett nytt naturgasnätstillstånd efter det att oberoendet har säkerställts första gången.

16 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av Energimyndigheten som gäller iakttagande av denna lag eller av beslut som Energimyndigheten fattat med stöd av denna lag finns i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

Ändring i beslut som Energimyndigheten har fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om behandlingen av ärenden vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Ändring i marknadsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut ska trots besvär iakttas, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Energimyndigheten har rätt att genom besvär söka ändring i ett sådant beslut av fullföljdsdomstolen genom vilket fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat myndighetens beslut.

17 §

Verkställbarhet av Energimyndighetens beslut

Beslut som Energimyndigheten fattat med stöd av denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte Energimyndigheten bestämmer något annat i beslutet. Fullföljdsdomstolen har dessutom

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

rätt att meddela föreskrifter om verkställigheten av beslut enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Sådana överföringsnätinnehavare som vid ikraftträdandet av denna lag bedriver överföringsnätverksamhet ska lämna en anmälan enligt 5 § 2 mom. om säkerställande av överföringsnätinnehavarens oberoende till Energimyndigheten senast den 14 januari 2020.

Lag

om ändring av lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013) 4 § 2 mom. och 6 § 2 mom., av dem 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1432/2014,
ändras 2 § 2 punkten, 12 § 2 mom., 14 § 3 mom., 16 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna j och k, 16 § 1 mom. 2 punkten, 16 § 2 mom., rubriken för 5 kap. samt 21—24, 36 och 37 §,
av dem 36 § sådan den lyder i lag 649/2014, och
fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 649/2014, en ny 2 a-punkt, till 16 § 1 mom. 1 punkten nya underpunkter l och m, till 16 § 1 mom. en ny 2 a-punkt samt till lagen nya 25 a och 25 b § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på skötseln av de tillsyns- och kontrolluppgifter som åligger Energimyndigheten enligt

2) naturgasmarknadslagen (/) samt bestämmelser som utfärdats och myndighetsföreskrifter som meddelats med stöd av den,

2 a) lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas (/),

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

12 §

Materiellrättslig grund för beslutet om fastställande

— — — — —
Ett beslut om fastställande som gäller en naturgasnätsinnehavare, en systemansvarig överföringsnätsinnehavare och en innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska basera sig på de grunder som föreskrivs i

- 1) naturgasmarknadslagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den,
- 2) lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas,
- 3) naturgasnätsförordningen och de förordningar och beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av den,
- 4) de förordningar och beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av naturgasmarknadsdirektivet,
- 5) ett lagakraftvunnet beslut som gäller en överföringsnätsinnehavare och som har meddelats med stöd av artikel 8 i förordningen om en byrå för samarbete.

14 §

Energimarknadsverkets beslut efter tillsynsperioden

— — — — —
Energimyndigheten kan av vägande skäl på ansökan av en nätinnehavare förlänga den utjämningsperiod som avses i 1 mom. med högst fyra år. Förlängning ska alltid beviljas för den del av underskottet som nätinnehavaren inte har kunnat täcka i enlighet med 1 mom. på grund av en begränsning av höjningen av avgifter för överföring och distribution enligt 26 a § i elmarknadslagen eller 24 § i naturgasmarknadslagen.

16 §

Påföljdsavgift

En näringsidkare kan påföras en påföljdsavgift, om denne uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i elmarknadslagen:

— — — — —
j) bestämmelserna i 73 eller 75 § om balansansvar och anmälningsskyldighet för parterna på elmarknaden eller nätinnehavarna,

k) bestämmelserna i 74 § om skyldigheter som gäller nätinnehavarnas eller de balansansvarigas balansavräkning,

l) bestämmelserna i 76 § om sekretess, tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande, förutsatt att näringsidkaren är en juridisk person, eller

m) bestämmelserna i 77—80 eller 82 § om särredovisning av verksamheter,

2) bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i naturgasmarknadslagen:

a) bestämmelsen i 14 § om skyldighet att utveckla nätet, om det är fråga om ett sådant väsentligt eller långvarigt brott mot eller en sådan väsentlig eller långvarig försummelse av en skyldig-

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

het, som Energimyndigheten genom ett beslut med stöd av 9 § har ålagt näringsidkaren att rätta till, om näringsidkaren har underlåtit att iaktta beslutet,

b) bestämmelserna i 13, 15—17, 20—23 eller 25 § om ordnande av tillträde till nätet och nättjänster eller prissättningen av nättjänsterna,

c) bestämmelserna i 29, 31, 32 eller 35 § om överföringsnätinnehavarens uppgifter eller om skyldigheter i anslutning till dem,

d) bestämmelserna i 39 eller 46 § om distributionsnätinnehavarens eller detaljförsäljarens fakturering,

e) bestämmelserna i 42 eller 44 § om leveransskyldighet eller skyldigheter i anslutning till den,

f) bestämmelserna i 43 § om bevarande av avtalsuppgifter,

g) bestämmelserna i 49 eller 53 § om utseende av innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas eller lagringsanläggningar och om anmälan om inledande av verksamhet,

h) bestämmelserna i 50 eller 51 § respektive 54 eller 55 § om systemet för tillträde till behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas respektive lagringsanläggningar eller lagring av gas i rörledning, om ordnande av tillträde till anläggningar eller om prissättningen av tjänster,

i) bestämmelserna i 56 § om oberoende för innehavare av lagringsanläggningar,

j) bestämmelserna i 57 eller 58 § om balansansvar eller anmälningsskyldighet för parterna på naturgasmarknaden eller nätinnehavarna,

k) bestämmelserna i 59 § om sekretess och förbud mot utnyttjande, förutsatt att näringsidkaren är en juridisk person, eller

l) bestämmelserna i 60—63 eller 65 § om särredovisning av verksamheter,

2 a) bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas:

a) bestämmelserna i 5 eller 6 § om skyldighet att anmäla en affärstransaktion eller åtgärd eller bestämmelserna i 10 § om förbud mot att genomföra en affärstransaktion eller vidta en åtgärd, eller

b) bestämmelserna i 14 § om överföringsnätinnehavarens rätt att anskaffa och leverera naturgas,

Näringsidkaren kan påföras en påföljdsavgift om denna uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i naturgasnätförordningen:

1) bestämmelserna i artikel 13 eller 14 om avgifter för eller tjänster i samband med tillträde till nätet,

2) bestämmelserna i artikel 15 om tjänster i samband med tillträde till nätet när det gäller lagringsanläggningar eller behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas,

3) bestämmelserna i artikel 16 eller 17 om principerna för mekanismerna för kapacitetstilldelning eller förfarandena för hantering av överbelastning när det gäller överföringsnätinnehavare eller lagringsanläggningar eller behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas,

4) bestämmelserna i artikel 18 eller 19 om kraven på transparens när det gäller överföringsnätinnehavare eller lagringsanläggningar eller behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas,

5) bestämmelserna i artikel 20 om bevarande av information,

6) bestämmelserna i artikel 21 om balansregler eller avgifter för obalans,

7) bestämmelserna i artikel 22 om handel med kapacitetsrättigheter,

8) bestämmelserna i bilaga 1 om tjänster för tillträde till nätet för tredje part, kapacitetstilldelning, överbelastningshantering eller transparens i fråga om den information som krävs för tillträde till nätet, eller

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

9) bestämmelserna i en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av artikel 23.

— — — — —

5 kap.

Energimyndighetens tillsyn över koncessioner och marknadsrelaterade tillstånd

21 §

Kapitlets tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på den tillsyn över koncessioner och marknadsrelaterade tillstånd som hör till Energimyndigheten.

Beslut av Energimyndigheten eller arbets- och näringsministeriet som hör till tillsynen över koncessioner är

- 1) beslut i ärenden som gäller elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd,
- 2) beslut i ärenden som gäller projekttillstånd för byggande av elledningar eller naturgasrör,
- 3) beslut i ärenden som gäller utseende av innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas eller lagringsanläggningar för naturgas.

Beslut av Energimyndigheten som hör till tillsynen över marknadsrelaterade tillstånd är

- 1) beslut som gäller tillstånd, fastställande eller avvikelse som inte omfattas av tillsynen över koncessioner och som myndigheten har fattat med stöd av elmarknadslagen eller naturgasmarknadslagen,
- 2) beslut som gäller tillstånd, fastställande eller avvikelse som myndigheten har fattat i egenkap av nationell tillsynsmyndighet med stöd av den unionslagstiftning som avses i 2 §,
- 3) beslut som gäller tillstånd, fastställande eller avvikelse som myndigheten har fattat med stöd av lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas.

22 §

Energimyndighetens allmänna behörighet när det gäller tillsyn över koncessioner

Om någon bedriver tillståndspliktig el- eller naturgasnätverksamhet utan sådant tillstånd som krävs eller försummar sin skyldighet att anmäla en innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas eller en lagringsanläggning för naturgas eller, om den som är föremål för tillsyn över koncessioner inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av koncessionen eller bryter mot eller försummar att iaktta villkoren i ett beslut inom ramen för tillsynen över koncessioner, ska Energimyndigheten förplikta verksamhetsutövaren att rätta sin förseelse eller försummelse. I beslutet kan det bestämmas hur förseelsen eller försummelsen ska rättas.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

23 §

Återkallande av ett elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd

Energimyndigheten kan återkalla ett elnätstillstånd, naturgasnätstillstånd eller en befrielse eller ett undantagslov som avses i 12 § i elmarknadslagen eller 11 § i naturgasmarknadslagen, om

1) tillståndshavaren upphör med nätverksamheten,
2) tillståndshavaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd,
3) tillståndshavaren upprepade gånger och i väsentlig grad bryter mot tillståndsvillkoren, elmarknadslagen eller naturgasmarknadslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, elhandelsförordningen eller en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av den eller mot en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av el- eller naturgasmarknadsdirektivet, och den varning som i förväg getts tillståndshavaren om att tillståndet kommer att återkallas inte har lett till att bristerna i verksamheten har rättats till,

4) tillståndshavaren upprepade gånger och i väsentlig grad bryter mot naturgasnättsförordningen eller en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av den, till de delar de ska tillämpas i Finland, och den varning som i förväg getts tillståndshavaren om att tillståndet kommer att återkallas inte har lett till att bristerna i verksamheten har rättats till, eller

5) tillståndshavaren upprepade gånger och i väsentlig grad bryter mot bestämmelserna i lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas, och den varning som i förväg getts tillståndshavaren om att tillståndet kommer att återkallas inte har lett till att bristerna i verksamheten har rättats till.

24 §

Åtgärder med anledning av återkallande av ett elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd

Om ett elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd eller en befrielse enligt 12 § i elmarknadslagen eller 11 § i naturgasmarknadslagen återkallas, ska Energimyndigheten vid behov besluta om de åtgärder som ska vidtas för att upprätthålla nätverksamheten i fråga.

Om det inte avtalas om överföring av elnätet eller naturgasnätet till en annan nätinnehavare, kan Energimyndigheten besluta om överföring av nättillståndet och inlösning av nätet mot full ersättning. I fråga om grunderna för ersättningen och hur den bestäms ska det som föreskrivs om inlösningsförfarandet och inlösning ersättning i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) iakttas.

25 a §

Energimyndighetens allmänna behörighet när det gäller tillsyn över marknadsrelaterade tillstånd

Om den som är föremål för tillsyn över marknadsrelaterade tillstånd inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillståndet eller bryter mot eller försummar att iaktta villkoren i ett beslut inom ramen för tillsynen, ska Energimyndigheten förplikta den som är föremål för tillsynen

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

att rätta sin förseelse eller försummelse. I beslutet kan det bestämmas hur förseelsen eller försummelsen ska rättas.

25 b §

Ändring och återkallande av tillstånd som hör till tillsynen över marknadsrelaterade tillstånd

Beslut som hör till tillsynen över marknadsrelaterade tillstånd och som gäller tillstånd, fastställande eller avvikelse eller dess villkor får ändras på Energimyndighetens initiativ, om det finns grund för ändringen enligt 13 § 1 mom.

Energimyndigheten kan återkalla ett beslut som hör till tillsynen över marknadsrelaterade tillstånd och som gäller tillstånd, fastställande eller avvikelse

- 1) om den som beslutet gäller inte längre uppfyller villkoren för beslutet,
- 2) om den som beslutet gäller upprepade gånger och i väsentlig grad bryter mot villkoren för beslutet, och den varning som i förväg getts om att beslutet kommer att återkallas inte har lett till att bristerna i verksamheten har rättats till.

36 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Ändring i beslut som Energimyndigheten har meddelat med stöd av 3 och 4 kap. samt 25 a och 25 b §, i beslut som Energimyndigheten i egenskap av nationell energitillsynsmyndighet har meddelat med stöd av den unionslagstiftning som avses i 2 § och i Energimyndighetens beslut om att avvisa ett ärende som avses i de bestämmelser som nämns ovan får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om behandlingen av ärenden vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Andra beslut som Energimyndigheten har meddelat än sådana som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Beslut av Energimyndigheten om att utföra granskningar eller ge handräckning får inte överklagas genom separata besvär.

37 §

Sökande av ändring i beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen

Ändring i beslut som förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen har meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd enligt 13 § i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut med anledning av besvär som anförts i fråga om ett beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av 10, 11, 13 eller 14 § ska iakttas trots besvär, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

Energimyndigheten har rätt att genom besvär söka ändring i ett beslut som marknadsdomstolen har meddelat i fråga om Energimyndighetens framställning om påförande av påföljdsavgift eller genom vilket fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat ett beslut av Energimyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 . Dock träder 2 § 2 a-punkten, 12 § 2 mom., 16 § 1 mom. 2 a-punkten och 2 mom., 21 § 3 mom. 3 punkten och 23 § 5 punkten i kraft först den 1 januari 2020.

Vid sökande av ändring i förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av elmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i elmarknadslagen (588/2013) 28 §, 45 § 2 mom., 62 §, 93 § 3 mom., 106 och 114 §, och fogas till lagen en ny 26 a § och till 119 § ett nytt 3 mom. som följer:

26 a §

Höjning av avgifter för elöverföring och eldistribution

Nätinnehavaren får höja sina avgifter för elöverföring och eldistribution med högst 15 procent jämfört med de avgifter som nätinnehavaren tagit ut för elöverföring och eldistribution under de tolv månader som omedelbart föregår höjningen. Om nätinnehavaren under den period på tolv månader som börjar från och med höjningen höjer avgifterna för elöverföring och eldistribution ytterligare, får summan av de avgiftshöjningar som tas ut under denna tid inte heller överstiga 15 procent av beloppet av de avgifter som tagits ut under de tolv månader som föregick den första höjningen.

Den maximala godtagbara höjningen beräknas utifrån den genomsnittliga totalavgift som nätinnehavaren tar ut av varje kundgrupp som representerar användarna av elnätet under en granskningsperiod på tolv månader. Den maximala godtagbara höjningen beräknas då utifrån priset på elöverföring och eldistribution inklusive skatt enligt den högsta skattesats som tillämpas på nätanvändarna i varje kundgrupp, exklusive höjningar som genomförs under den granskningsperiod som börjar vid tidpunkten för höjningen och som gäller skatter och skattelikhande avgifter som baserar sig på nätanvändarnas elanvändning och mervärdesskatt. Kundgrupperna ska anges så att de på ett jämligt och icke-diskriminerande sätt beskriver nätinnehavarens användning av elnätet och särdragen hos nätanvändarna.

Den maximala godtagbara höjningen beräknas dock i stamnätet utifrån stamnätsanvändarnas sammanräknade elöverföringsavgifter under en granskningsperiod på tolv månader och i högspänningsdistributionsnät separat utifrån den genomsnittliga totalavgiften för varje nätanvändare

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

under en granskningsperiod på tolv månader, om beräkningsgrunden enligt 2 mom. inte kan användas i stamnätet eller högspänningsdistributionsnätet. Den maximala godtagbara höjningen beräknas då utifrån priset på elöverföring och eldistribution inklusive skatt, exklusive höjningar som genomförs under den granskningsperiod som börjar vid tidpunkten för höjningen och som gäller skatter och skattelikhande avgifter som baserar sig på nätanvändarnas elanvändning och mervärdesskatt.

Till den maximala godtagbara höjningen räknas inte sådana höjningar av avgifter för elöverföring eller eldistribution som beror på att en tidsbunden rabatt för högst sex månader som nätinnehavaren beviljat användarna av elnätet upphör och som grundar sig på villkoren i ett beslut av Energimyndigheten om fastställande enligt 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), och inte heller sådana höjningar av avgifter för elöverföring eller eldistribution som beror på att en tidsbunden rabatt som nätinnehavaren beviljat användarna av elnätet upphör och som grundar sig på Energimyndighetens föreläggande med stöd av 14 § i den lagen om att nätinnehavaren ska sänka sina avgifter för elöverföring eller eldistribution på grund av överskott.

Vid beräkning av den maximala godtagbara höjning av avgifter för elöverföring eller eldistribution som får göras av nya nätinnehavare som bildas genom företagsomstrukturering eller som tar över en verksamhet räknas som avgiftsbelopp för den granskningsperiod som föregick höjningen summan av de avgifter som de nätinnehavare som ingår i företagsomstruktureringen har tagit ut under granskningsperioden.

Energimyndigheten kan på ansökan i enskilda fall ge nätinnehavare tillstånd att avvika från bestämmelsen i 1 mom., om det är nödvändigt för att förutsättningarna för beviljande av elnätstillstånd eller nätinnehavarens lagstadgade skyldigheter ska kunna uppfyllas.

Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om de kundgrupper som avses i 2 mom. och hur de ska anges.

28 §

Nätinnehavarens beredskapsplanering

Nätinnehavaren ska genom ändamålsenlig planering förbereda sig för störningar i elnätet under normala förhållanden, för genomförande av ransoneringsåtgärder som föranleds av störningar i tillgången på el i elsystemet och för sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. Nätinnehavaren ska göra upp en beredskapsplan och i behövlig omfattning delta i beredskapsplanering som ska trygga försörjningsberedskapen. Beredskapsplanen ska uppdateras åtminstone en gång per tre år och när det sker en betydande förändring i omständigheterna.

Närmare bestämmelser om innehållet i beredskapsplanen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla nödvändigt ordnande av elnätsverksamhet och elöverföring eller eldistribution i syfte att säkerställa ledningen av och säkerheten i samhället, befolkningens försörjning och näringslivets funktionsförmåga.

Beredskapsplanen och ändringar i den ska lämnas till Energimyndigheten. Energimyndigheten har rätt att inom sex månader från det att den mottagit beredskapsplanen kräva att nätinnehavaren gör ändringar i planen om den inte uppfyller de krav som föreskrivs.

Riksdagens svar RSV 83/2017 rd

45 §

Systemansvar

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren kan ställa sådana villkor för användning av elöverföringssystemet och de anslutna kraftverken och belastningarna som är nödvändiga för att systemansvaret ska kunna realiseras. Villkoren kan tillämpas i enskilda fall efter det att Energimyndigheten har fastställt dem i enlighet med 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden. De fastställda villkoren kan tillämpas även om de överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

62 §

Specialbestämmelser som gäller slutna distributionsnät

På slutna distributionsnät och deras innehavare tillämpas inte 23 och 26 a §, 27 § 3 mom., 28, 29, 50—53, 53 a, 54—57, 57 a, 58 och 59 §.

Bestämmelserna i 24 a och 24 b § och i 27 § 1 och 2 mom. tillämpas på innehavare av slutna distributionsnät endast om Energimyndigheten för dem har fastställt villkor och metoder enligt 11 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

93 §

Ändring av avtalsvillkoren

Om distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde förändras, har innehavaren rätt att ändra avgifterna på eldistributionen för att kunna genomföra en sådan enhetlig prissättning som avses i 55 §.

106 §

Tillsynsmyndigheter och deras uppgifter

Ministeriet ska sörja för den allmänna styrningen och övervakningen av verkställigheten av lagen.

Energimyndigheten har till uppgift att övervaka efterlevnaden av denna lag, de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och de myndighetsföreskrifter och tillståndsbeslut som meddelats med stöd av denna lag. Bestämmelser om tillsyn finns i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

Konsumentombudsmannen övervakar att villkoren i de avtal som avses i 13 kap. är lagenliga med tanke på konsumentskyddet.

Riksdagens svar RSv 83/2017 rd

114 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i Energimyndighetens beslut som gäller efterlevnaden av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller av beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av denna lag finns i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

Ändring i beslut som Energimyndigheten har meddelat med stöd av 26 a, 28, 31, 52, 55, 65, 67, 83, 102 och 119 § och ministeriet med stöd av 63 § samt i Energimyndighetens beslut om att avvisa ett ärende som avses i ovannämnda paragrafer får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om behandlingen av ärenden vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Ändring i andra beslut som Energimyndigheten har meddelat med stöd av denna lag än sådana som avses i denna paragraf får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Ändring i beslut som ministeriet har meddelat med stöd av 14 § samt i beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd enligt 13 § i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut ska trots besvär iakttas, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Energimyndigheten har rätt att genom besvär söka ändring i ett sådant beslut av fullföljdsdomstolen genom vilket fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat myndighetens beslut.

119 §

Övergångsbestämmelse om driftsäkerheten i ett distributionsnät.

— — — — —

Energimyndigheten kan på ansökan av distributionsnätsinnehavaren bevilja en förlängning av verkställighetstiden enligt 2 mom. även till distributionsnätsinnehavaren, om denna har visat att uppfyllande av kraven enligt 51 § 1 mom. 2 och 3 punkten förutsätter att innehavaren måste göra betydligt större investeringar än det innehavergenomsnitt visar som bestämts enligt situationen den 1 september 2013 och i förhållande till mängden distribuerad el eller att denna i förtid måste förnya en betydande del av distributionsnätet för att uppfylla de nämnda kraven. En förutsättning för förlängning är då dessutom att distributionsnätsinnehavaren har ett distributionsnät på i genomsnitt över 200 meter per driftställe. Ansökan om förlängd verkställighetstid ska göras senast den 31 december 2018.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vid sökande av ändring i förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 2 § 17 och 18 punkten, sådana de lyder i lag 1400/2010, som följer:

2 §

I denna lag avses med

17) *överföringsnät för naturgas* ett sådant överföringsnät för naturgas som avses i 3 § 2 punkten i naturgasmarknadslagen (/),

18) *naturgasnätsinnehavare* innehavare av överföringsnät som avses i 3 § 9 punkten i naturgasmarknadslagen,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 26.6.2017

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare